

A minisztertanács arra törekedett, hogy olyan szövegezést találjon, a mely a királyt és nemzetet egyaránt kielégíti és nem idézi fel a mult emlékeit. Evégből a trónbeszéd föl fogja sorolni mindazokat a megegyezéseket, amelyeknek alapján a béke létrejött és amelyekben a politikai megbékülés alkalmával a király és a koalíció vezérei, illetőleg a Wekerle-kormány tagjai megállapodtak. A megegyezésen kívül a trónbeszéd föl fogja ölelni az összes főadatokat, amelyeknek megoldására a kormány vállalkozott.

Végül föl fogja hívni a trónbeszéd a főrendeket és a képviselőket, igyekezzenek odahatni, hogy az állami élet fentartásához szükséges törvények megszavaztassanak és a parlament minél hamarabb áttérhessen az új választási törvény megalkotására, amely keresztülívén az általános választói jogot, módot ad egy olyan új képviselőház megalakulására, amely a nép legszélesebb rétegeinek képviselője legyen.

Egy koalíciós estílap a kormány programjáról ma a következőket jelenti:

Az a két hét, mely a képviselőház megnyitására eitelik, elég gondot ad a kormánynak, melynek a munkaprogramja megállapításánál nagyon sok tekintetet kell szem előtt tartani. Egyik égető és sürgős kérdés a másik mellett követeli a gyors elintézését és számos tekintetet kell mérlegelni, mielőtt elhatározzák az országgyűlés elé kerülő javaslatok formáját és rendjét.

Minden körülmények közt azonban az indemnitás ügye az első. Valószínű, hogy a kormány nyolc hónapról kér költségvetési felhatalmazást, de ezt az időt ez évi január hónap elsejétől számítja. Az indemnitási javaslat benyújtásánál Wekerle miniszterelnök hivatkozni fog arra a végtelen fontosságra, amelyet a költségvetésen kívüli állapot gyors megszüntetése jelent és kéri a képviselőházat, hogy vita nélkül fogadja el a javaslatot, amelynek tárgyalására a kormány mindössze egy napot szán.

Legkésőbb június első napjaiban sorra kerül az ujoncjavaslat, amelynek leglényegesebb kérdése még nincs eldöntve. Két eset lehetséges: vagy július közepén rukkolkolnak be az ujoncok, hogy a póttartalékosok végre hazamehessenek családjaihoz, de ezzel ötvenezer friss, fiatal munkást vonnak el a legnagyobb munkaidőben a mezőgazdaságtól, vagy csak októberben kell bevonulniuk a regrutáknak, de ebben az esetben a póttartalékosoknak addig tovább kell szolgálniuk, ami a régi igazságtalanság és méltánytalanság folytatása. Így valószínű, hogy a kormány az előbbi módra határozza el magát és közvetlenül a sorozás után behívja az ujoncokat.

Szóba került már a póttartalékosok kártalanítási ügye is, amit feltétlenül meg kell oldani, de nagyon sok nehézséget okoz.

Az indemnitás és az ujoncjavaslat elintézése után adminisztratív ügyekkel foglalkozik a Ház a nyári szünetig, esetleg a delegációk is üléseznek még a nyáron.

Őszszel kerülnek tárgyalás alá a költségvetési javaslatok s így a választási reformról szóló javaslat tárgyalásáról ebben az esztendőben szó sem lehet.

Választás az izr. hitközségben.

(Uj elnök és előjárósági tagok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 8.

Az aradi izr. hitközség alapszabályai értelmében az 1908 ik évben megejtett választás során az elnöki és elnökhelyettesi tisztségre nézve adott megbízás június hó közepén lejár. Hasonlóképen megüresedett a harminckilenc tagból álló képviselőtestület husz tagsági helye, amely tisztségek betöltésére új választást tart a hitközség. A képviselőtestület a választás összes teendőinek vezetésére és elintézésére választási bizottságot küldött ki, amely tegnap alakult meg Tolnai János dr. elnökle mellett.

A bizottság megalakulása után azonnal megkezdte működését. Elhatározta, hogy a képviselőtestület választására vonatkozó határozatait közli a hitközségi tagokkal. A kiadott körlevél bevezető része ezeket mondja:

Nicole (sápadtan, meredt kifejezéssel): Nos és?

Evelynne (ijedten): Mit akarsz mondani?

Nicole: Nem értem. Mennyiben függ össze az, amit te tettél, s ami messzire nyul egy halott multba a Bernhardhoz való szerelmemmel?

Evelynne: Annyiban, hogy te a leányom vagy és hogy mert én gyöngye voltam, te is az lehetnél! . . .

Nicole: Ezt Bernard nem mondta.

Evelynne: De mondta! Ez az egyedüli ok, amit felhozott! Azért hagy el, mert attól fél, hogy hozzám hasonló lehetnél.

Nicole (felháborodással): Es ez a félelme erősebb volt, mint a bizalma, a becsülése, a szerelme?

Evelynne (zokog): Hisz' látod! . . .

Nicole (gondolkodva áll. Szegényke szeméből tisztán kitetszik, mennyit szenved örösi csalódása folytán: csalódott a szerelmében s az édes anyjában).

Evelynne: Te hallgatsz? (Magánkívül): Elitélisz?

Nicole (az anyja karjába veti magát, zokog, nevet s egyre ölelgeti).

Evelynne: Meg tudnál bocsájtani?

Nicole (még szorosabban hozzásimul): Lehetséges lenne, hogy ne bocsássak meg azzal a szívvel, amelyet te adtál nekem? Igaza van annak az urnak, én nagyon hasonlítok rád! Egészen a te leányod vagyok!

Miután a hitközségi alapszabályok 12. §-ának rendelkezése szerint az 1908. évi június hó 21-én megejtett választás során a hitk. elnöki és elnökhelyettesi tisztségre nézve adott megbízás f. évi június hó közepén lejár (28. §.) tekintettel továbbá arra, hogy az alapszabályok 12. §-ának intézkedésével az 1908. évi június hó 14-én a képviselőtestület megválasztására nézve megejtett választásnál megválasztott 89 tagból álló képviselő-testületből az 1906. évi május hó 2-án tartott közgyűlésben megejtett szabályszerű kisorsolás folytán Assael József, Bing Vilmos, Braun Mór, Deutsch Mór, Glück Károly, dr. Grossmann Jakab, Holländer Ignác, dr. Kertész Miksa, Kohn S. N., dr. Kovács Marcel, Lillenberg Sándor, végvári Neuman Adolf, végvári Neuman Dániel, Ottenberg Tivadar, dr. Rüdó Károly, Splizer Ignác, dr. Steinhardt Mór, Singer Izrael, dr. Tisch Mór és Weisz Dávid kilép, ezen tisztségek betöltésére a legelső helyen hivatott §. értelmében új választás lesz megtartandó.

A bizottság május hó 25-én elkészítte a választásra jogosult tagok névjegyzékét, amelyet nyolc napig, azaz május 25-ikétől június 1-ig a hitközség jegyzői irodájában és a zsinagóga előcsarnokában közszemlére tesznek ki. A névjegyzékből való kihagyások, vagy a választási joggal nem bíró hitközségi tagoknak felvétele iránt való felszólamlások ezalatt a nyolc nap alatt a választási bizottság jegyzőjéhez írásban, vagy szóbelileg adandók be. A felszólamlási határidő leteltével a felszólamlások jogosultsága, avagy nem jogosultságának megállapításáról a választási bizottság azonnal intézkedik és a választók névjegyzékét kiigazítja.

A választási bizottság a választók névjegyzékének végleges megállapítása után meghatározza a választási napot, erről, valamint a választás idejéről és helyéről a választókat hirdetőlap, valamint a zsinagóga előcsarnokában kifüggesztendő hirdetőmény útján fogja értesíteni és kézbesített nekik a választók nyomtatott névjegyzékét és a szavazati úrlapot.

Hír szerint a hitközségi elnöki tisztségre, amelyet Deutsch Bernát lemondása óta Nemess Zsigmond dr. elnökhelyettes látott el nagy buzgalommal, Eles Armin aradi nagykereskedőt fogják megválasztani.

Károlyi Gyula installációja.

(Bandérium, tisztelgések, társasbéd.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 8

Ismertettük Aradvármegye törvényhatósági bizottságának ama határozatát, amelyben ki-mondotta, hogy Károlyi Gyula gróf főispánt a május 15-én tartandó diszkozgyűlésen iktatja be ünnepélyesen hivatalába. Erre vonatkozólag ma a következő meghívó körlevelet bocsátotta ki Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán:

Aradvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi május hó 15-én d. e. 10 órakor ömeltósága gróf Károlyi Gyula, Aradvármegye és Arad szab. kir. város főispánja hivatali esküjének kivétele és ünnepélyes beiktatása végett rendkívüli közgyűlést tart, a melyre van szerencsém a törvényhatósági bizottság tagjait tisztelettel meghívni.

Arad, 1906. évi május hó 7-én.

Dálnoki Nagy Lajos,
alispán.

A hozott közgyűlési határozatnak megfelelően már megállapították az ünnepélyes installáció részleteit, amelyek a következők lesznek:

A beiktatás napján, május 15-ikén reggel fél nyolc órakor nagy lovasbandérium indul el a városháza előtt levő térségről Károlyi Gyula gróf elé. A bandérium és az ezt követő fellobogozott s virágokkal díszített hosszú kocsi-sor Kertész község határánál fog találkozni az új

dől az egész életem! Tudni akarom, mi az! Talán valami aljasságot mondtak neki rólunk? Nem? Akkor hát van valami bizonyosága? Egy feltja a családunknak? A nevünknek? Talán nem vagyok a te leányod? (Az anyja elutasító mozdulatot tesz.) Már nem tudom, minden elképzelhető dologra gondolok! Talán az apám nem volt becsületes ember?

Evelynne (fel-ikolt): Nem, óh nem! Én, én nem voltam becsületes! Nem hazudom! Leányom, gyermekem, hallgass meg, tudnod kell mindent, aztán ítélj! . . .

Nicole: Oh anyám, anyám!

Evelynne: Igen, én, csak én vagyok a bűnös s csak te lehetsz a bírám. Amint meghalod, határozni fogsz . . . akarsz-e még azután is ismerni . . .

Nicole (megragadja kezét): Hallgass kérlek!

Evelynne: Huszonhárom évvel ezelőtt, nagyon szerencsétlen voltam, mert árva létemre, feleségül adtam az apádhoz, aki szinte aggasztán volt, míg én valóságos gyermek voltam még. Akkoriban szerettem valakit, akit nem lett volna szabad szeretnem. Évekig ellentálltam. De fájdalom, nem mindvégig! Nem volt hozzá elég bátorságom, olyan igen nagyon vágytam egy kis boldogságra! És ez a boldogság is csak rövid ideig tartott! A barátom meghalt. De titkunkat, amelyről senki sem tudott, rábizta legjobb barátjára, a Bernard édes apjára. Egy véletlen folytán a családi papírok közt ráakadt a levelekre, s azok mindent elárultak neki . . .

főispánnal, aki négyes fogaton jön mácsai kasólyából.

A fogadtatás után ünnepélyes közgyűlés lesz a megyénél s ezt követőleg a városnál, a mikor is az alispán, illetőleg a polgármester fölolvastatja Károlyi grófnak főispánná történt kinevezéséről szóló királyi kéziratot és a főispán leteszi a hivatalos esküt.

Az installációs közgyűlés után a megye és városi tisztviselők, valamint a különböző hivatali főnökök, egyházak, testületek és egyesületek fognak tisztelegni a főispánnal.

A közgyűlésre szóló karzatjegyeket természetesen csak meghatározott számban bocsátanak ki. A városnál Kádas Kálmán főjegyzőnél lehet jegyekre előjegyezni, a megyénél azonban, ahol a karzat rendkívül szűk, már az összes jegyeket lefoglalták.

Délben az új főispán tiszteletére nagy bankett lesz a Fehér Kereszt télikertjében, amelyen bárki részt vehet. Egy teríték árát is koronában állapították meg.

A következő sorokat vettük: A főispán beiktatását követőleg a Fehér Kereszt télikertjében rendezendő társasbédre az aláírási iverk a mai napon szétküldettek. A rendezőség figyelemrezteti a közönséget, hogy a társasbéd ára az ivartónál fizetendő le és hogy a részvételi jegy az aláíróknak a hétfői nap folyamán kikérezésig fog. A rendezőség felkéri továbbá az ivartókat, hogy az aláírási iverket legkésőbbben f. hó 12-ig sziveskedjenek Lócs Rezső városi tanácsnokhoz (városháza) visszajuttatni, a ki esetleges felszólalások tárgyában is intézkedni fog s felvilágosításokkal készséggel szolgál.

A tulipán-estély.

(Az aradi ipartanács és a központ. — Hangverseny a nyári színházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 8.

Az aradi ipartanács múlt havi alakuló közgyűlésén albizottságot küldött ki annak tanulmányozására, hogy az ipartanács olvadjon-e be a budapesti országos ipartanácsba, avagy mint önálló testület folytassa-e működését? Az albizottság mai ülésén beható vita után a beolvadás mellett foglalt állást és ilyen értelmű indítványt tesz az e hó 26-án tartandó közgyűlésen. Szóba került a nyári színházban rendezendő hangverseny is, amelyen, mint megtudtuk, Fráter Loránt, a kiváló dalköltő is szerepelni fog. A közgyűlésre Budapestről leérkezik Dobiecsky József, az országos ipartanács igazgatója, aki szívesen vállalkozott arra, hogy a hangversenyen az ünnepi beszédet elmondja.

Az albizottság értekezletéről alábbi tudósításunk szól:

Variassy Lajos elnök előadja, hogy célszerűnek tartja az országos ipartanácsba való beolvadást. Ezáltal az aradi védegyelet nem veszti el önállóságát és továbbra is mint autonóm testület fog működni. Igaz ugyan, hogy a tagdíjak felét és az adományok egyharmadát a központhoz kell átutalni, de ezért olyan kárpótlásban fog részesülni az aradi egyesület, amely ellensúlyozza a befizetendő összegeket.

Faragó Rezső elvben nem hive a beolvadásnak, minthogy az egyesület fővédnöknője, Károlyi Gyula grófné, ezt a megoldást óhajtja, az ipartanács sem zárkozhatik el a kérdés illetően megoldása elől. Addig azonban, amíg az országos ipartanács és a Tulipánkert fuzionálnak, csak elvben óhajtja kimondani a csatlakozást. A csatlakozás mikéntjét megfontolás tárgyává kell tenni, minthogy az aradi ipartanács

speciális szervezet, amelynek csak egyesületek a tagjai.

Marosy Miklós titkár nincsen egy véleményen az előtte szólóval; a beolvadást már most ki kell mondani.

Wadowszky Gusztávné úgy véli, hogy mielőtt erről határozná az ipartanács, meg kell kérdezni a növényeket.

Nemera Aladár szintén a beolvadás mellett foglalt állást. Az aradmegyei egyesület amellel, mint önálló testület működhetik.

A bizottság végül elhatározta, hogy ilyen értelmű javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

Variassy Lajos elnök végül bejelentette, hogy Dobiecsky József, a budapesti ipartanács elnöke az e hó 26-án tartandó közgyűlésen meg fog jelenni és meg fogja adni a szükséges felvilágosításokat.

A nyári színházban aznap este tartandó hangversenyen, Dobiecsky József tartja az ünnepi beszédet.

A hangverseny fénypontja Fráter Loránt dalköltő szereplése lesz, egyik legérdekesebb száma pedig a kis Károlyi Margit grófnő fellépése.

A műsor többi számát csak ezután fogja megállapítani a helybizottság.

TÁVIRATOK.

A francia választások.

Páris, május 8. A belügyminisztérium által kiadott legutóbbi választási statisztika szerint megválasztottak: 26 nacionalistát, 57 progresszistát, 77 konzervatívot és liberálist, 64 balpárti köztársaságit, 83 radikálist, 74 radikális szociálistát, 32 egyesült szociálistát és 10 független szociálistát. A többségi pártok nyerek 35 és veszítenek 11 mandátumot, 154 pótválasztás lesz. 11 választási eredmény még bírányzik és pedig 10 a kolóniákból és egy Versaillesből.

Páris, május 8. Guadalepéba az első választási kerület Gerault Richardot választotta meg Reache Gerbinne el szemben, a második kerület pedig Legitimus szociálistát.

Washington, május 8. (Reuter.) A guadelupai amerikai konzul távirati jelentése szerint a szigeten már hetek óta forrongás tört ki a francia parlamenti választások miatt. A jelentés szerint a város a mob kezében van. San Domingóból egy amerikai hadihajót küldtek Guadalupeba.

Páris, máj. 8. A Temps, mely a választások alatt aradikális blok Jellen harcolt, azt mondja, hogy a választások jelenleg fényesebben igazolták, mint bármikor, hogy Franciaországban a republikánus uralmat mindenüthelyeslik. Egyetlen nevezetesebb jelölt sem harcolt ez alkalommal más kormányformáért. Az ellenzék jogtalanul állt sorompóba az egyházpolitika jeiszava alatt. Franciaország a klerikalizmusról épp oly kevéssé akar tudni, mint a kollektívizmusról, mert az egyesült szociálisták egyes győzelmei dacára is felethető, hogy ez a párt nem lesz veszélyes a kamarára nézve. A radikálisok, a melyek nagyobb számban térnek vissza a kamarába, mint azelőtt, teljesen megszabadultak a szociálista diktatúrától.

Nagy sztrájkok.

Newyork, május 8. Az antracitbányák tulajdonosainak és munkásainak választmánya ma gyűlést tartott. Hír szerint a gyűlésen munkások és munkások között megegyezés jött létre, amely szerint az 1903. évi sztrájkbizottság határozata még újabb három évig érvényben marad. A bányavállalatok képviselői kijelentették, hogy a munkásokat újból vissza-

fogadják azoknak kivételével, a kik erőszakoskodtak.

Turin, május 8. Néhány nap óta mintegy 20,000 szövőgyári munkás sztrájkol. A munkások a munkaidő leszállítását követelik. Tegnap a sztrájkolók nagyobb csoportokban a közúti vasut forgalmát meg akarták zavarni és a csapatok kivonulását megakadályozni. A tömeget mindamellel sikerült szétoszlatni. Este 7 órakor néhány ezer sztrájkoló munkás a munkáskamara közelében összejött a katonasággal és a rendőrséggel. Egy tisztet, több katonát és rendőrt ködörösökkel megsebesítettek. A rendőrök kénytelenek voltak revolverekből löni, minek következtében két tüntető könnyen, egy súlyosan megsebesült. Később a rend újra helyreállott. Tekintettel arra, hogy a vállalkozók engedelményeket tettek a munkásoknak, azt hiszik, hogy a sztrájk véget ér.

Turin, május 8. A tegnapi események következtében a munkásegységek képviselői ma tartott gyűlésükön, amelyen a szociálista községi tanácsosok, valamint Morgari képviselő is résztvett, elhatározták, hogy Turinban az általános sztrájkot proklamálják. A kórházak részére szükséges szállítások és a lapok pontos megjelenése tekintetében a munkásképviselők megtették a szükséges intézkedéseket.

A második hágai konferencia.

Hága, május 8. Habár még nincsen pontosan megállapítva, vajjon a második hágai békekonzferencia ez évben összeül-e, a külügyminiszter a kamarában indítványt nyújtott be, hogy a delegátusok méltó fogadásának költségeire 75.000 frankot szavazzanak meg.

A t. Ház új képe.

(Régi helyek, új emberek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Az új képviselőház még csak május 19-én ül össze, de a t. Ház irodáiban már is nagy a sürgős forgás. Az üléstermet, folyosókat, miniszteri és elnöki szobákat nagyban takarítják. Pikáns munka folyik a háznagyi hivatalban is. Itt a képviselőház tervrajzát állítják egybe. Finom tuserajzból készítették el a Ház képét, a kis kockákba — mindmegannyi ülőhely, — pedig beírják a régi gazda nevét. Szorgalmasan írogatják a háznagyi hivatal tisztviselői.

Hieronym Károly	Khuen-Héderváry Károly	Sándor János	Tisza István
--------------------	---------------------------	-----------------	-----------------

És beírják a többi nevet is a Gajári Gézáét, Sebts Pálét, Dániel Gáborét és az oly szenzációs körülmények közt kibukott Czekonia Gyuláét.

Vajjon kik kerülnek most ezekre a helyekre? Érdekes, izgató kérdés, de egyelőre nem fejtették meg, mert most még azt sem tudják, hogy a függetlenségi párt milyen helyet foglal el a parlamentben. Jobbra ül-e, vagy balra? Az egyik terv szerint a függetlenségi párt megtartja régi helyét a szélsőbalon, ami ezuttal úgy értendő, hogy a diadalmas negyvennyolcasok a legszélső baloldaltól mélyen a jobbközépig terjeszkednének. Mellejük kerülne az alkotmánypárt, ettől jobbra a néppárt, a legszélső jobboldal helyét pedig a nemzetiségeknek jutnának, míg a demokraták és pártok kivüliek a jobboldali helyet vindikálnák maguknak.

Ez az egyik terv. A másik kombináció szerint a függetlenségi párt, mint a guvernementális csoport többsége, a jobb oldalt foglalná el, a miniszteri székek mögött egészen a balközépig. Tőlük balra az alkotmánypárt, ezektől

balra a néppárt ülne, míg a szélsőbalon — oh quae mutatio rerum! — a nemzetiségiek ülnek. Demokraták és pártokivüllek ezuttal a baloldali helyre jutnának.

Ez esetben negyvennyolc sok jutnának a régi, ősmert szabadelvű helyekre. A miniszter elnök mögött levő helyet — a Tisza Istvánét — Batthyány Tivadar grófnak szánták, melléje kerülnek az első padba az államtitkárok és a párt korifeusai: Mezőssy Béla, Zichy Jenő gróf, Barabás Béla, Hentaller Lajos, stb. A Gajári Géza helyét — ahonnan oly jól lehetett helyeselni — Lengyel Zoltánnak szánták, míg Münnick Aurél, a most elhunyt „törzsmameluk” ülése Olay Lajosnak kerül, ha ugyan Olay csupa babonából nem vonakodik e helyet elfoglalni. Dániel Gábor helyére sokan Pozsgay Miklóst akarják ültetni, míg a bóbiskoló Padmaniczky ülőhelyét — minden hátsó gondolat nélkül — Sághy Gyula udvari tanácsosnak szánták.

Igy fordul, így változik minden. És senki se aggódik a Kubik Béla, a Hédevári Lehel, a Pozsgay Miklós helye sem marad üresen. Oda kerül az „új ellenzék”. Tallian Béla, Mikszáth Kálmán és Nyegre László fogják betölteni a régi enfant terrible-ek helyeit és ez lesz az új Ház „vihartészke”.

Körösbánya ünnepe.

(Hálaadó örömmünnep.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8

A körösbányai kaszinó-egyesület fényesen sikerült hazafias ünnepélyt rendezett, f. hó 5-én, Körösbányán a nagyvendéglő dísztermében. Az ünnepélyen részt vett Körösbánya és vidéke egész hazafias és intelligens közönsége. A nemzeti ügynek diadalra jutása adott alkalmat az ünnepély rendezésére, melyre a kaszinó ünneprendező bizottsága a következő felhívást bocsátotta ki:

„A magyar nemzet legszebb álma válik immár valóra. Álomból ébredtünk föl s úgy hisszük, hogy — csak most álmodunk. Pedig nem adtak egyebet, csak amihez jogunk volt. De azért hálaival adózunk a magyarok Istenének, mert belátjuk, hogy a nyomor és szenvedés csak javuakra szolgált.

Mielőtt a ránk váró nehéz, de nagyszerű munkához teljes erővel hozzáfognánk, jertek hazafiak, adjunk hálát és örüljünk szívünk nemesebb érzelmeivel! Jertek rövid pár órára össze, hogy alázatosan, hálatelt szívvel leboruljunk a nemzetek hatalmas Istené előtt, hogy büszkén, nemzeti önrerzetünk teljességével kifejezést adjunk annak az örömnél, mely imádott Hazánkat minden igazlelkű fiának szívét eltölti az igaz, nemzeti ügy diadala fölött.

Ezen gondolatok által vezéreltetve, a körösbányai kaszinó f. évi május hó 5-én, szombaton „Hálaadó örömmünnepet” tart, melyre a hazaszeretést szent nevében meghívja Körösbánya és vidéke egész hazafias közönségét.”

Az ünnepélyt megelőzőleg délután 5 órakor hálaadó istentisztelet volt a rom. kat. templomban. Istentisztelet után a közönség zsúfolásig töltötte meg a nagyvendéglő dísztermét, a hol az ünnepély a körösbányai állami elemi iskola növendékei által előadott Szózat elének-lésével vette kezdetét.

Paraszkay Gyula, a kaszinó elnökének magas szárnyalású megnyitó beszéde után Szakács Imréné urasszony kiváló tökéletességgel és oly művésziességgel szavalta el a „Csak magyarok legyünk” című hazafias költeményt, hogy a közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazta. Utána Szebely Károly játszott néhány Kurucnótát tárogaton. Ezt követte Baterna Károly dr. felolvasása, melynek tanulságos és hazafias tárgya elejétől végig lebillencselt a közönség érzéklődését. A felolvasót zajos ovációban részesítették. László Farkasné urasszony lépett

ezután a pódiumra és zenekísérettel, énekelt szebbnél szebb hazafias dalokat, a töle megszokott tökéletességgel és művésziességgel. A frenetikus tapsvihar után kénytelen volt megtoldani programját és még néhány nótát énekelt, melyek közül a „Tulipán nóta” tetszett a legjobban. Ismételt kihívás után a Kossuth-nótát énekelte el, melyet az egész közönség állva hallgatott végig és maga is énekelt. Zborovszky Pál ezután elszavalta a Szózatot zenekísérettel. A nagy hatással előadott melodramát a közönség zajos tapsal jutalmazta. Weiszely Adolf záróbeszéde után az ünnepély a Himnusz elénekülésével ért véget.

Az ünnepély után társasvacsora volt, melyen számos felkészített hangzott el.

Paraszkay Gyulának, a kaszinó elnökének indítványára a mostani kormány legmagyarabb miniszterének Kossuth Ferencnek üdvözlő táviratot küldtek.

Ösókolózni veszélyes!

Két guta egy csárdában.

(Egy kövér ember elbeszélése.)

Arad, május 8.

Eppen a kávéházi asztal mellett tündöttem a legutóbbi napok szerelmi ügyei fölött, mikor a duplán számításban és becsületben megszűlt főpincér diszkrétan félrehívott.

— Nagyságos ur, — mondta bizalmas szemhunyorítással, — a Matild azt üzenteti, hogy felszálolt a bivaly a kutra.

— Hány órakor? — kérdeztem hidegen.

— Ha bércetlön az esti fény kiégett! — válaszolt a pincér, aki ifjabb éveiben színész volt: s csak azután lépett a pincéri pályára, mikor művészi ambícióit a teljes sikertelenség koronázta.

A gyengébbek kedvéért meg kell jegyeznem, hogy a szóban forgó Matildot már régóta hiába oszromoltam legüzesebb szempillantásaimmal. Matild hideg maradt, mint a jégbehűtött Törley pezsgő. Mióta az agglegényi pályára léptem, végcélomul Matildot tűztem ki magam elé. Ő azonban undorral fordult el tőlem, kijelentvén, hogy egyedül Pistát szereti. Miután Pista a legjobb barátom, képzelhető, milyen öröm fogott el annak hallatára, hogy felszálott a bivaly a kutra. Ez tudniillik egyértelmű a boldogító igennel, de a főpincér nem használta az igen szócskát, hanem a rövidség kedvéért inkább a repülő bivalyt említette.

A fent leirt beszélgetés után hazarohantam és felkötöttem a bajuszomat. Ezután magamhoz vettem az érvágó szerszámokat és Csutakhoz siettem, ahol megrendeltem egy hatfogatu temetést zenekísérettel és csendes részvéttel. Ezalatt előállott a hullaszállító kocsi is, amelybe hanyagul belevetettem magam és odakiáltottam a kocsisnak.

— El Citherébe!

— Hányadik szám? — kérdezte bizalmatlanul az ifju.

Megadtam neki a közelebbi címet is, mire ő a Beethoven gyászindulóját füttyölve elrobogott velem. Rövid két óra alatt meg is érkeztünk a Boczkó utcába, ahol Matild lakik. Amint később értesültem, a kocsis ősi aradi szokás szerint előbb nyolcszor körülhajtatott velem az Andrassy és a Boros Bányatéren, azt az illuziót keltvén, hogy Aradon örömmel és tömegesen halnak meg az emberek, csak hogy beleülhessenek az ő kocsiába. Szóval megérkeztünk. En hanyagul kiugrottam a kocsiból és oda-száltam a lókezelőnek:

— Csak várjon, barátom! Mindjárt ehoznak!

A földszinten egy ügyvédbarátom lakik, annál megcsináltam a végrendeletemet. Összes gallérjaimat a főpincérre hagytam ama négyszázhetvenkilenc piccoló fejszében, amelylyel tartozom neki. Megmagyaráztam neki, hogy miért végrendelezem, mire ő

elérzékenyedve, sőt mondhatnám, könyekig meghatva nyújtotta a kezét és expanzuótáját:

— Mi az utolsó parancsolatod? — kérdezte gyöngéden.

— Ne kívánd felebarátod ökrét, sem szamarát, sem feleségét, sem semmiféle más marháját! — feleltem az expanznótára célozva.

Ezzel bucsut vettük és én felrobogtam Matildhoz, aki tárt karokkal fogadott. A szoba falán azonban egy plakát ragadta meg figyelmemet. A plakáton ez állott:

E helyen falragaszok felragasztása, továbbá meghalati

szigoruan tilos!

Az e tilalom ellen vétők 5 korona pénzbüntetésben részesülnek!

A plakát határozottan megdöbbentett, mert összes pénzem csak négy korona volt. Ezt közöltem is Matilddal, aki azonban megnyugtatót:

— Csak halj meg egész nyugodtan, kis öreg! Behajthatatlanság esetén legföljebb elzárnak!

Ezzel röviden megcsókolt es viszont. A nagy ósókolózásban arra riadtam fel, hogy a pász/oróra éppen tizenkettőt ütött. Rémülten rohantam le a kocsizhoz, amelyet tudvalevőleg óraszámra szerződöttem. A kocsis nagy meglepetéssel fogadott:

— Hát nem tetszett meghalni?

— Bocsásson meg . . . dadogtam restelkelve, — igazán nem tehetek róla.

— Na, ne tessen busulni, nem tesz semmit! — vigasztalt a derek fiu. Történt ilyesmi már mással is!

Nyomott hangulatban ültem a kocsiába, csupán azért, hogy egy órizetlen pillanatban kiugorjak és kerekem oldjak. Egyszeresen a főpincérhez siettem, akinek előadtam az esetet.

— Ujjé! — mondta ő, hiszen az világos! A Matildnak az apja, az öreg Guttmann a mult héten magyarosította a nevét Gutára. Már pedig világos, hogy két guta egy csárdában nem fér meg!

Hát így nem haltam én meg.

—zab.

A fák napja — Aradon.

(Fairtás az Orczy- és Batthyány-utcákban.)

Arad, május 8.

„A fák napja” címen vasár-napi számunkban közölt néhány megjegyzés a következő visszhangot váltotta ki a közönség köréből:

Horace Mann, az Egyesült-Államok egyik tanférfának agitációjára a Newyork állam 1888. április 30-án kelt törvényével rendelte el a nyilvános iskolákban a fáültetés ünnepét (Arbor Day), hogy ezzel a fa kultuszát s ezzel együtt a természet szeretetét a tanulóknak felébressze és ápolja s mert ez ünnep programja olyképpen szokott összeállítva lenni, hogy egyaránt hasznára van a közjólétnek is, a hazafiságnak is.

Az egyik amerikai állami tanfelügyelő körlevelében, melyben ez ünnep programjainak keretét állítja össze, ajánlja, hogy a zászlót e napon minden iskolára tűzzék ki, hogy az is figyelmeztesse a tanulókat a haza iránti kötettségeikre. „Mert a természet szeretete s a hazafiság együtt járnak — mondja szószereint — s a haza földjének ékítése s ápolása nevelti a haza biztonságát és erejét.”

A fák kultusza oly mérvű Amerikában, hogy a maryland-állami tanfelügyelő egyik idevonatkozó írásában elragadtatva így kiált fel: Lám, Washington főváros büszkesége Amerikának, mert a városban és környékén rendszeresen ültetett nagyszámu fák, bokrok és vi-

rágok a világ legszebb városává teszik." Forrásom, ahonnan ezen adatokat meritem, azt a megjegyzést fűzi ehhez: Ez az állítás túlzásnak látszik, de igaz, hogy Washingtonban csak a városon belül több mint 80 ezer nagy fa található az utcákon és tereken elültetve s ezek nyáron a várost oly rendkívüli széppé és kellemessé teszik, minek párját alig láthatjuk valahol.

És nálunk, Magyarországon?

Hogy messze ne kalandozzunk, teszem itt, Aradon, az Orczy-utcában (lásd az Aradi Közlöny vasárnapi számát) és a Batthány-utcában a gyölyörű koronával ékeskedett legszebb fákat csak két héttel ezelőtt oly vandalizmussal csonkították meg és csufították el, hogy mély érzésű ember méltán fájlahatja, hogy Apponyi poetikus rendeletei (a fák és a madarak napjáról) miért nem láttak vagy láthattak csak három héttel ezelőtt napvilágot, mert feltétlenül a mi gyér aradi fáink is kegyelemre számíthattak volna, öröme mindazoknak, akik a természet és a szépnak kultusza iránt érzéssel bírnak.

B. A.

A tolvaj hercegnő.

(Leleplezés a Wrede hercegnőről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Mindenfelé nagy feltűnést kelt a Mecklenburgban fekvő basedovi kastélyban leleplezett eset, amely Wrede hercegi párja, illetve a hercegnőre a lopás vádját bizonyította rá.

Az argentinai származású hercegnő, ki igen ideges hölgy hírében állott, a történet tanúsága szerint kleptomániában szenved. A szállókban, vendéglőkben, ahol csak megfordult minden keze ügyébe eső értéktárgyat, ezüstöt elment.

A dolog — mint már említettük — úgy tudódott ki, hogy a hercegnő Madridban, ahol ezidőszerint férjével és szolgálóival tartózkodik, egyik szolgáját, Glaset lopással vádolta meg, mire ez tiltakozott a vád ellen, hangulkozva, hogy a hercegnőnek van a legkevesebb joga, hogy bárkit is lopással vádoljon meg, mert ő minden szállóból elemelt valamit. A hercegnő azonnal kidobatta a szolgát és olyan bizonyítványt adott, amelyben minden rossz tulajdonságot a terhére irt.

Glase visszatért Berlinbe és levelet irt a hercegnek, felvilágosítva, hogy mily üzelmek történnek családjában és ha nem ad neki 50.000 frankot, nyilvánosságra hozza a dolgot. A herceg a levelet a berlini rendőrségnek küldte be, amely szarolásért letartóztatta Glaset.

Ez vallomásában azonban mindent leleplezett. Eleinte mitsem akartak belőle elhinni, sőt figyelmeztették a rendőrségen, hogy még nagy baja kerülhet, ha ily vádakot hangoztat. Glase azonban megmaradt vádjá mellett, mire házkutatást tartottak a hercegi kastélyban, ahol tényleg lopott holmikat találtak. Erre elfogatási parancsot adtak ki a hercegi pár ellen is.

Wrede hercegnő zsarnoki természetű asszony. A legnagyobb ellenszenvnek örvend Basedovban és környékén. A mecklenburgiak ellenszenvét mindenekelőtt azzal vonta magára, hogy folytonosan hordszéken vitette magát szolgálókkal, csak hogy ne kelljen használni mecklenburgi lovakat, ezenkívül pedig, hogy három mulatt nő tartott, akik csak térden csuszva közeledhettek a hercegnőhöz, akinek ruháit és cipőit minden alkalommal össze kellett csokolniok. Ez a rabszolgatartás nagyon felháborította a mecklenburgiakat.

Méray-Horváth és a Wekerle-kormány.

Elismerés a békeszerzőnek.

(Méray és az aradi mandátum.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 8.

Az új országgyűlés több nagytudású és kitűnő politikuson kívül nélkülözni fogja azt a férfit is, aki a békemű tervezetével és sikeres keresztvitelével kiváló politikai hivatottságról tett tanúságot. Méray-Horváth Károly ez, a volt aradi lapszerkesztő, akivel szemben a hálára kötelezett kormány valamilyen formában le fogja ugyan róni elismerését, de mandátumhoz nem juttatták és így Méray a jövőben is csak a parlamenten kívül fejtheti ki nagy készütségre és gyakorlati érzékre valló politikai elveit.

Méray-Horváth ma egy újságíróval folytatott beszélgetése során újból hangzott, hogy gyökeres átalakulás várható Magyarországon politikai életében: a nemzeti radikálizmust szociális és gazdasági radikálizmusnak kell fölváltania.

Az érdekes beszélgetést, melynek folyamán Méray-Horváth aradi jelölése is szóba került, az alábbi távirati tudósítás számol be:

Egy újságíró fölkereste ma Méray-Horváth Károlyt, aki a budai külső városrész egy csendes helyén lakik. Méray meglepődött a látogatáson, de az újságíró mindjárt azzal a kérdéssel állott elő, hogy ő — Méray-Horváth — ki nek az egész politikai alakulás köszönhető, miért nem kapott mandátumot? Méray erre a következőkkel felelt:

— Egyszerű ez nagyon. A mandátumosztók alkalmasint kétféleképpen vélekedtek rólam. Az egyik rész azt hitte, hogy én amúgy is kapaszkodni és törni fogom a mandátum után, tehát kínálni nem kell. Nem is kínáltak. A másik rész valószínűleg úgy vélekedett, hogy én nem értek a politikához. Hiszen igazuk is lehet. Én nem dobálóztam frázisokkal, nem kiáltoztam hazafias enunciaciókat és nem szónokoltam, hanem dolgoztam. Ezt azonban nem igen hiszik el és valószínűleg azt gondolják, hogy a válságnak általam tudományos alapon készített megoldása nem is egyéb egy pikoló fekete mellett támadt ötletnél, amely véletlenül elsült. Én egyébként nem panaszkodom. Azok számára, akik hisznek az én módszeremben, az én politikámban, még ebben a hónapban újabb dologgal szolgálok. Pontosan megírom ennek a zavaros állapotnak kifejlését, végét — és bizonyos, hogy az idő azt is úgy fogja igazolni, mint minden eddigi jóslásomat.

Most azt kérdezte az újságíró, hogy mi a véleménye a politikai helyzetről?

— Roppant zavaros állapot ez — válaszolta Méray — sokkal zavarosabb, mint hiszik, de nem szabad a fejet elveszíteni. Annyit mondhatok, hogy még a választási törvény megcsinálása alatt meg fog történni az utolsó nagy 48-as fölbuzdulás, amely elsöpri teljesen és végleg a maradék 67-eseket.

— Andrásy, Darányi, Wekerle is?

— Az első kettőt — azt hiszem — igen. Wekerlénél attól függ, tud-e hirtelen és jól függetlenségévé átvédleni? En azt hiszem, hogy igen. Ha nem, akkor ő is eltörlődik a helyéről.

— Mi lesz a 48-as pártból?

— Két részre fog szakadni, meg pedig a legközelebbi időben. Az egyik rész, a nagyobbik, leveti majd a nemzeti radikálizmust és modern szociális és gazdasági szempontból lesz ra-

dikálás. A kisebbik rész megmarad a régi állásponton és lekerül a néppártos.

— Elég erős lesz az a 48-as párt radikális reformok megcsinálására?

— Igen. Eleinte talán Balkán-izű reformok lesznek, de később helyes irányban terelődik minden. A választói jogot meg fogják csinálni teljesen jól és liberálisan, skármit is mond és akárhogy is agítál Polónyi Géza vagy más. Ezt nem ember csinálja, ez a természeti erők mozgó ereje.

— Nem akar-e mandátumot szerezni? — kérdezte most az újságíró.

— Nem kínáltak meg eddig és én nem akarok. Ugy tudom azonban, valami más módon akarják elismerésüket kifejezni. Legalább erre vall az a két levél, melyet legutóbb kaptam. Az egyiket Wekerle Sándor miniszterelnök írta és abban szívélyes, meleg hangon kérdezi, hogy nem volna-e kifogásom az ellen, ha valamilyen elismerést eszközölné ki számomra? Csak természetes, hogy ezt megköszöntem. A másik levél Kossuth Ferencé. Itt van, még betegsége előtt írta. Így hangzik:

Nagyságos

Méray-Horváth Károly urnak

Budapest.

Igen tisztelt Uram!

A politikai béke helyreállta nagyrészt az ön munkásságának érdeme. Az országnak és hazának tette ezt a szolgálatot, de mégis boldog volnék, ha önnek legalább illetékes helyről elismerést szerezhetek. Kérem tisztelt uram, ha nehezebbre nem esik, keressen föl engem alkalomadtán a lakásomon, mert nem szeretném, ha jól ismert szerénységén bántalom esnék.

Hive

Kossuth Ferenc.

Igazán nem tudom, miféle elismerést akar Kossuth nekem kijárni, kívánságának azonban minden esetre eleget teszek.

— Igaz, — kérdezte a hírlapíró — hogy Barabás Béla önnek akarja az aradi mandátumot juttatni?

— Nem tudok róla igazán semmit. Barabás szeretettel viseltetik irántam és úgy hiszem, ez a terv csak az ő nobilitásának egyik megnyilatkozása. Nem tartom azonban valószínűnek, hogy más alkalmas pályázó nem volna az aradi mandátumra. Egyébként azt sem bánom, ha mandátum nélkül maradok. Politikát nélkül sem is úgy fognak csinálni, ahogy én gondolom. Ezt különben nemsokára meg fogják látni.

Késő éjjel érkezett újabb jelentés hírről hozza, hogy Beksics Gusztáv váratlan halála alkalmat ad a kormánynak Méray-Horváth Károly érdemeit megfelelő módon jutalmazni, amennyiben — hír szerint — őt a fogjákhivatalos Budapesti Közlöny szerkesztőjévé kinevezni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A kaszinó közgyűlése. Az aradi kaszinó egyület május hó 13-án délelőtt 11 órakor, az egyület helyiségében tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság. A közgyűlés tárgyai: 1. Az évi jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A jövő évi költség előirányzat. 4. Az alapszabályok módosítására vonatkozó munkálatok beterjesztése. 5. Esetleges indítványok.

Vilmos császár Bécsben. Látogatás királyunknál.

(Junius 6-án és 7-én.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 8.

Körülbelül két esztendő előtt, a német trónörökös nagykorúsításának idején a király tudvalevőleg Berlinben volt. Ezt a látogatást Vilmos császár még nem viszonozta, amint hogy nem is viszonzhatta, mivel az ausztriai és a magyarországi, elő sorban pedig a magyarországi politikai viszonyok nem voltak alkalmasak a látogatásra. A válság megoldásával megsint ez az ok és így Vilmos császár felhasználja az alkalmat, hogy az udvartárs-követelményeinek eleget tegyen, amelyben *junius hó 6-ikán Bécsbe érkezik.*

A fejedelmi látogatás előkészítéséről a következőket táviratozzák:

Bécs, május 8. Félhivatalosan közlik, hogy Vilmos császár tudára adta *Ferenc József* királynak azt a szándékát, hogy újra meg újrol találkoznai óhajt. Ezzel tehát Vilmos császár bécsi látogatásának híre megerősítést nyer.

Bécs, május 8. Ujabb értesülésünk szerint Vilmos császár *junius 6-án érkezik Bécsbe.* A német császár látogatásának, amelynek hivatalos karaktere lesz, nagy politikai fontosságot tulajdonítanak, első sorban pedig az a célja, hogy a két állam szövetségének szilárdágát manifestálja.

A látogatás jelentőségéről az a körülmény is tanuskodik, hogy *Moltke* tábornok, a német vezérkar főnöke, már néhány nappal a császár előtt Bécsbe érkezik és Vilmos császárral együtt résztvesz a brucki táborban tartandó nagy csapat-szemlén.

A német császár nagy kísérettel érkezik Bécsbe, ahol két napig fog tartózkodni.

A császár látogatásának híre nagy feltűnést kelt diplomáciai és politikai körökben, mivel előkészületekről avagy utazási tervekről semmit sem tudtak, de nem is tudhattak, mert Vilmos császár csak két nappal ezelőtt tudatta királyunkkal, hogy junius hó elején Bécsbe szándékozik utazni. A válasz természetesen igen kedvező volt s nyomban megállapodás történt a látogatás napjára nézve is. Ennek folytán pedig a király budapesti programját is meg kellett változtatni.

Elzüllött gavallér.

(Mauelórákkaesté párbajhős.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 8.

A fővárosi aranyifuságnak, még nem is olyan régen, ismert alakja volt *Bolemane Aladar*. A vagyonos, uricsaládból származó szép szál fiatalember nagy vagyont örökölt s miközben szórta a pénzt, az volt minden ambíciója, hogy rettegett párbajhős váljék belőle.

Bolemane ennek élve, hamarosan elverte a vagyonát s aztán, hogy még darabig módja legyen az uraskodáshoz, szélhámosra vetemedett. Az egykori gavallér szegény emberek pénzére kezdett pályázni és kauciók szolgálát fogadott fel, akiknek elsiikkasztotta a pénzét. Bolemane börtönbe került, ahol még az a baj is érte, hogy teljesen nyomorékká lett. Bónán,

mankóra támaszkodva állt ma a törvényszék előtt, amely siikkasztásért vonta kérdőre *Ssepessy* dr. bíró elnöklése mellett.

Bolemane Aladar vadlott beismerete, hogy *Cseh Imrétől*, akit a maga *Háctulajdonosok Közlönye* című lapjához szolgának fogadott fel, átvett 800 koronát kaució gyanánt s még *Tóth Pálnétól* és *Veresmarti Gyulától* is kicsallt 80-80 koronát, azt ígérve, hogy valami állást szerez neki.

Elnök: Mire kellett önnek ez a pénz?

Vadlott: Nélkülözni nem tudtam s hirtelen nem segíthettem magamon másképp.

— Onnek nemde, sok párbaja volt?

— Igen.

— A testi bénaságát párbajai okozták?

— Van ugyan egy csomó párbajom, de nem azok tettek nyomorékká.

— Hát micsoda?

— Szélütés ért négyszer is.

A szánalomramáltó ember ezután egyenként védekezett a vádak ellen, hangoztatva, hogy ő a károsokat megcsalni nem akarta s a mi pénzt tőlük kapott, kölcsönnek tekintette. Ha időt engedtek volna neki, föltétlenül visszafizeti a különben csekély összeget.

Több tanu kihallgatása után *Bolemane* beismerete, hogy *Cseh Imrétől* háromszáz, *Tóthnéától* és *Veresmartitól* pedig harminc-harminc koronát azon a címen vett fel, hogy állásokhoz juttatja őket, de azután nem alkalmazta a panaszosokat és a pénzöket sem adta vissza.

A törvényszék a vád és védbeszédok után *Bolemane* hat havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Egy félbemaradt jelölt.

(Fischer M. Adolf nyilatkozata.)

Arad, május 8.

Hirt adtuk arról, hogy *Fischer M. Adolf*, volt butyini kereskedő a kormány tagjainak ajánló levelével egy kerületben föl akart lépni, de a kísérlete eredménytelen maradt. E hírrel kapcsolatban néhány szót ejtettünk a félbemaradt képviselőjelölt közéleti múltjáról, agrár szerepléséről.

Fischer M. Adolf, aki ez idő szerint Budapestben lakik, erre vonatkozólag hosszabb nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyben a képviselőjelöltségek érdekes kullissza titkairól lebentli fel a fátyolt. A levelet készséggel közöljük. annyival inkább, mert a közönség ellen véte-nénk, ha annak elolvasásától megfosztanók.

A levél így hangzik:

Tekintetes Szerkesztő Úr! Becses lapja május 6-iké számában egy életrajzot írtak rólam. Felkérem, sziveskedjék jelen soraimnak becses lapjában helyt adni, hogy a közvéleményt megnyugtassam.

A cikkíró ur valószínűleg összetévesztett egy másikat aradmegyei urral, aki tényleg bentazta az országot, míg nem a romániai határszélen, a titokzatoság leple alatt, drága pénzen egy naiv gárdát talált; én pedig csak egy megjelölt helyre, köztét marsroutáma, hivatalos jelöltként indultam. A választókhöz címzett felhívásban *Wekerle* nem volt aláírva, csupán a szövetséget pártok vezetői és intézői, és p.: *Kossuth, Darányi, Zichy, Semsey* és *Tóth János*.

Aradon kiszálva, egy pár jó barátal érintkeztem és nekik meg is mutattam a megbízásomat. A választás előtt azonban visszaleptem, mert úgy a szászok, mint a románok szívesen ragaszkodtak saját nemzetiségükhöz, s kijelentették, hogy bárhol szívesen támogatnak, de a kerületükben a saját jelöltjük mellett küzdenek.

Hogy szavuknak helyt álljanak, elkísértek *Gyulafehértvárra* és lelkesen támogatnak volna, azonban az odavaló előkelő zsidók kijelentették, hogy zsidót

nem támogathatnak, mert olykép tűnnék fel a dciog, mintha a saját felekezeti embereit, mindig előretolják. Ezzel egyelőre befejezve látam missziómat, visszajöttem.

Hogy a börze és *Kornfeld* nyugtalankodott, alig hiszem, mert *Sándor Pál* választása miatt nagyon le volt kötve; különben is miután én csak a börzejatek ellen küzdöttem, és újból is mondom, hogy a börze mint közgazdasági faktor és a világtőke gócpontja üdvös és szükséges. a játék azonban veszélyes és káros azon elemekre, kik nem oda valók, megmaradok továbbra is ezen régi állásponton, és ezen elvet föntartom az utolsó lehelletig.

Ami azon többször hangoztatott vádat illeti, hogy agrár kereskedő vagyok, méltóztassék tisztelt szerkesztő ur tudomásul venni, hogy tötől talpig kereskedő vagyok, a kereskedelmi és ipari viszonyokat és bajokat alaposan ismerem, azok orvosát célni tűztem magamnak és biztosítom, ha az országházba bejutok, a kereskedelemnek és iparnak lelkes, buzgó és igaz barátja leszek, szülővármegyémmre nem fogok szégyent hozni és becsületes munkával, egyenes gondolkozással a kereskedők rokonszenvét megnyerni törekszem. Agrár kereskedő nem voltam, csak a „Concordia res parvae crescut” elvből kiindulva, az agrár vezetőkkel jóbarátságot tartottam fenn, de gróf *Zselénszky* minősíthetlen kirohanása után, nyilvánosan kijelentettem, hogy vele többé az életben nem érintkezem.

Kiváló tisztelettel:
Fischer M. Adolf.

SPORT.

+ Kirándulások. Az *Aradi Turista Egyesület* junius hó 28-án nagyobb szabású kirándulást rendez az *Aldunára*. Junius 29-én *Belgrád* nevezetességeit tekintik meg a kirándulók, junius 30-án *Szemendriát* és *Orsovát*, a következő napon *Herkulesfürdőt*, ahonnan visszatérnek *Aradra*. A kirándulás költségei 50-60 koronát tesznek ki. A kirándulást *Ritt Gyula* és *Themes Rezső* máv. hivatalnokok vezetik. Jelentkezni junius 20-áig az egyesület irodájában, a vezetőknél, a Menetjegy irodában és *Kresz Emilnél*, a Fonciére biztosítótársaságnál lehet.

Az *Aradi Tornaegetesület* egy csapata vasárnap *Nagy Sándor* titkar-művezető vezetése alatt jól sikerült kirándulást rendezett a *hódos-bodrog*i zárdába és innen *Pécskára*. A kirándulók részint gyalog, részint csolnakon tették meg az utat és vasuton tértek vissza *Aradra*.

Aradi atléta

az olimpiai versenyeken.

(Mudán István diadala.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 8.

Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, az olimpiai versenyek magyar bajnokai közöttük az aradiak is, ma délelőtt fél tizenegy órakor érkeztek meg a keleti pályaudvaron *Budapestre*. Az ifjakat, akik hatalmasan öregbítették a magyar ifjuság dicsőségét, az összes budapesti sportegyesületek küldöttségel fogadták. Tiszteletükre a *Magyar Atletikai Klub* legközelebb nagy lakomát rendez.

A magyarok közül a legnagyobb győzelmet *Mudán István* az *Aradi Atletikai Klub* jeles tagja aratta, aki *Athénben* mint a Magyar Atletikai Klub tagja küzdött a pálmáért. Diadaláról a következőket jelentik *Athénből*:

A verseny legfontosabb száma a *pentathlon* volt, amelynek résztvevői a következő 5 főle versenyben voltak egymással mérkőzendők: 1. Távolugrás helyből. 2. Klasszikus diszkoszvetés. 3. Gerelyvetés. 4. 192 méteres futás (a Stadion egyenes hossza). 5. Birkózás.

Huszonhat versenyző indult, s ezek közül az a nyolc, aki futásra kvalifikálta magát, a következő:

	Hellén	He'yból	Pontok	Gerey	Pontok
	diszkosz.	távolugr.	össz.	vetés.	össz.
	86.67 m.	178 cm.	7	37.62 m.	16
Mudin	1 ső	6 ik		9-ik	
	31.29 m.	26 1/2 cm.	17	48.91 m.	18
Lemming	2 ik	15 ik		1-ső	
	27.76 m.	277 cm.	12	42.06 m.	17
Mellander	5 ik	7-ik		5 ik	
	27.53 m.	278 1/2 cm.	14	32.78 m.	32
Wagner	6-ik	8 ik		18 ik	
	25.77 m.	255 cm.	27	46.07 m.	29
Häggmann	9 ik	18 ik		2 ik	
	25.31 m.	260 cm.	27	44.91 m.	30
Lindberg	11 ik	16 ik		3-ik	
	23.89 m.	295 1/2 cm.	18	36.25 m.	29
Robertson	17-ik	1 ső		11 ik	

Mudin az első hét gyakorlat után 7 pontjával biztos győztesnek látszott. Legveszélyesebb ellenfele **Sheridan** az első szám után visszalépett, így csak a két svéd: **Lemming** és **Mellander** kellett tartania. Az első távolugrásnál maradt nátra nagyon, s így a 12 ponttal bíró **Mellander** volt egyedül veszélyes. Vele szemben **Mudin** 5 pont előnnyel indult a gerelyvetésnek. A futásból a következő pont-eredményekkel álltak ki: **Mudin** 16, **Mellander** 17, **Lemming** 18, **Archibald** 27, **Robertson** s **Häggmann** 29, **Wagner** 32.

Most következett az, amittől legjobban féltünk. **Mudin**nak sajnos nem kenyere a futás s itt utolsó lett, konkurrensé pedig negyedik. A beérkezés sorrendje szerint ugyanis: 1. **Robertson**. 2. **Lindberg**. 3. **Häggmann**. 4. **Mellander**. 5. **Wagner**. 6. **Archibald**. 7. **Lemming**. 8. **Mudin**. Ezzel **Mellander** 21 ponttal **Mudin** 24 pontja elé került. **Lemming** 25 pont. **Robertson** 30. **Lindberg** s **Häggmann** 32. A többi kettő kiesett.

Most nyilvánult a szabályok igazságtalansága, s a svéd-amerikai sportszerűlen paktum sajnálatos befolyása. **Mudin** ugyanis képtelen volt itt már **Mellander** 8 pontnyi előnyét behozni, mert a másik svéd feladta ezzel szemben a küzdelmet s **Robertson**, aki elég jó birkózó, svéd befolyásra visszalépett. Így **Mellander** csak két vereséget szenvedett **Häggmann** s **Mudin**től, III. lett, s **Mudin** 4 győzelemmel elért első helye dacára egy ponttal lemaradt tőle. (Birkózási főlányát mutatta, hogy 4 ellenfelét összesen 3 percen belül fektette le.)

Pentathlon: I. **Mellander** (svéd) 24 pont.

II. **Mudin** (magyar) 25 pont.

III. **Lemming** (svéd) 29 pont.

Mudin tehát, aki főlányával győzött két számban, második lett oly ellenfél mögött, ki harmadik helyre sem került egyszer sem!

Ez a szám képezte az olimpiai játékok klasszikus központját. A görög király maga is kijött, ismét s végigtekintette az érte lefolyt küzdelmet. A hercegek velünk, zsűritagokkal együtt dolgoztak végig, minden egyes mérést megszemlélve. Maguk is sajnálkozva említették fel azt, hogy a szerintük is legméltóbb résztvevő: **Mudin** balszerencse folytán esett el legalább a **Mellander**rel való holtversenyből, amely esetben ő is olimpiai bajnokként lett volna kihirdetve s jutalmazva. Így is elsőrangú eredményt ért el M. A. K. e sokoldalú tagja 25 ellenfelét hagyva maga mögött, köztük a sportban első helyen álló nemzetek több kitűnő képviselőjét. Mindhárom herceg melegen gratulált ugy neki, mint nekünk fényes sikeréhez.

TANÜGY.

(—) A sz. Ferenc-rendi nővérek nagyszaboni tanítónépköznevelési igazgatóságától vettük a következő pályázati hirdetést: A nagyszaboni tanítónépköznevelési I-ső osztályába a következő

1906—7 tanévre felvételért folyamodhatnak 14. életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leánynépköznevelési, a polgári vagy felsőbb leányskola, vagy leánygimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a felvétel. A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Keresztlevél. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévről s az ideai első félévi értesítő. Az évvégi bizonyítvány június hó 30-án feltétlenül beküldendő. 3. Orvosi bizonyítvány a folyamodonak a tanító pályára alkalmas voltáról. A kérvényben kitűzendő, hogy bentlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bentlakási havidíj 36 korona (18 forint). A kérvényeket az intézeti igazgatósághoz június hó 15-ig kell benyújtani. A felvétel július hó első napjaiban lesz elintéztve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. A II., III. és IV. osztályba szintén vehetők fel új tanítók, ha kimaradás folytán hely üresedik. A III. osztályba felvehetőek olyanok is, akik kisdudovónői oklevelet szereztek vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II. évfolyam különbözeti tárgyaiból vizsgálatot tesznek. A bentlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság. Nagyszabon, 1906. május 1-én. Dr. Bilinszky Lajos, köznevelési igazgató.

A politika eseményei.

Uj bán és államtitkár.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 8.

A parlament összeülése előtt a szövetségi pártok értekezletet tartanak, amelyekben elsősorban a pártok politikáját irányító új vezérbizottságot fogják megválasztani. A politika hírei ma ezek:

Návay és Fábry — államtitkárjelöltek.

Egy koalíciós estillap jelenti, hogy **Sélly** Sándor belügyminiszteri államtitkár beadta nyugdíjazás iránti kérvényét. A tegnapi minisztertanács a kérvénynek helyt adott, illetőleg **Sélly** lemondását elfogadta és már a legközelebbi napokban fogja a királynak **Sélly** felmentését javasolni.

Utódja iránt még nincsen elhatározás. Emlegetik **Deésy** Zoltán volt szolnok-dobokai főispánt és **Návay** Lajos dr. volt csanádmezei alispánt, akik most országgyűlési képviselők és emlegetik **Fábry** Sándor dr. jelenlegi békési főispánt is, aki éveken át Békésvármegye alispánja volt és a múlt héten iktatták be főispáni székébe.

A legtöbb kiáltása van **Fábry**nak, mert okvetlen olyan embert akarnak a nemzeti politikai államtitkárságra kinevezni, aki a közigazgatáshoz gyakorlatilag ért. **Fábry** végigment a tisztviselői ranglétra minden fokozatán és nem mint képviselő került a főispáni székbe. **Fábry**t már hosszabb ideje, mint közigazgatási szaktekintélyt emlegetik s a reformok alkalmával a belügyminisztériumban eddig is kikérték a véleményét.

A delegációk.

A tegnapi minisztertanácsot sok, igen fontos kérdés foglalkoztatta. Első sorban a delegációk ülésezésének kérdése merült fel. Erre vonatkozólag mindenekelőtt a delegációban való részvétel kérdését tárgyalták. A függetlenségi párt vezetője kijelentette, hogy a függetlenségi párt abszolút többségbe jutván, ennek konzekvenciáit is viselni kész s ezért bele fog menni a delegációkba. Hiszen amugy is indokolat-

lan dogma volt eddig a közös budget megszavazásában való részvételtől tartózkodni s tudvalevő, hogy az **Ugron** Gábor-féle függetlenségi párt részt is vettek a delegációban. Most többségbe jutván a függetlenségi párt, igen természetes, hogy a régi dogmával szakít.

Ami a delegációk ülésezésének kérdéséről, a magyar kormánynak az az álláspontja, hogy még június hónap folyamán össze kell ülnie a delegációnak. Amde az egész dolog az osztrák kormányon múlik, mert ha az osztrák kormány a pártokkal megegyezésre jutni nem tud, akkor őszig szó sem lehet a delegációk összeülésétől.

Tárgyalások Ausztriával.

Szóba került a tegnapi miniszteri tanácskozáson az Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezése. E kérdésbe nemsokára fel is veszik a tárgyalásokat az osztrák kormánnyal. Az előmunkálatok már folynak. Nehány nap óta Budapestben tartózkodik **Rösler** báró osztrák kereskedelmi miniszteri tanácsos és többi ször tárgyalt **Szterényi** József kereskedelmi államtitkárjal.

A múlt hét végén az volt a terv, hogy **Wekerle** Sándor miniszterelnök ma Bécsbe utazik, az új osztrák miniszterelnöke tárgyalandó. Ez a dispozició azonban megváltozott, mert esütörtökön Budapestre érkezik **Hohenlohe** herceg osztrák miniszterelnök s akkor megtárgyalnak minden kérdést.

Uj vezérbizottság.

Az országgyűlés megnyitása előtt a függetlenségi párt és a többi pártok is értekezletet tartanak. Ezekben ki fogják mondani, hogy a koalíció továbbra is fennmarad, megadják a felmentvényt a régi vezérbizottságnak és egyben megválasztják az új vezérbizottság tagjait.

Az új horvát bán.

Politikai körökben ma azt beszélték, hogy a magyar kormány elfogadja **Pejaševich** Tivadar gróf horvát bán lemondását.

Utóda **Rauch** Pál báró lesz, aki a mostani kormány bizalmas embere és akinek véleményét minden Horvátországot illető kérdésben ma is kikérkik. A kormány **Rauch**nak szánta volt a miniszterséget és ezt a tervet csak azért ejtette el, mert **Rauch** mint bán gyakorlatibb és fontosabb szolgálatokat tehet az országnak.

A Múza Pécskán.

(Éljen a művészet!)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

A művészet legalább is olyan szép dolog, mint a szerelem, noha sokkal jobb művésznek lenni, mint szerelemesnek. Néha azonban nem jó művésznek lenni se, különösen színművésznek, ilyenkor, tava-z utoljában, amikor bezárják a színházat és elküldik az aktorokat üdülni. Az üdüléshez azonban többnyire pénz is szükséges; a zord direktorok azonban a szünet alatt nem adna: fizetést. Az üdültség helyeit tehát beáll az eressényi zavarok idősége, amilyen nem segít sem doktor, sem patika, csupán a pénz. Ez pedig tudvalevőleg csak a bankokban található.

A fent vázolt helyzet természetesen az aradi színházban is beállott. A legöregebb színészek is csak vasár- és ünnepnapokon emlékeznek vissza olyan köznyomorra, amilyen — hogy költői hasonlót használjunk — fenyegetően sötétlő szárnyait kiterjesztette a társulat tagjai fölé.

A gázi még csak futotta valahogy, de a nyo-

mor már erőteljesen közelgett, amikor Szathmáry Árpádok eszébe ötlött, hogy „nyári társulatot“ szervez és minden színészegyesületi engedély nélkül boldogítani fogja vele a vidéket. Amit pedig Szathmáry tervez, azt Szathmáry el is végzi. Rövid időn belül megakult a társulat a következő gazdag személyzettel:

Színigazgató: ő, Szathmáry Árpád. Buffó, jellem és segédszínészek: Ugyanó. Rendező, sugó, kullisztató és karmester: Nem más, mint ő. Prima-donna: Zsely Margit. Kórusvezényelők: lásd fent. Tenorista, hős, szerelem, komikus és minden egyéb: Földy Károly. Ballett: Szilágyi Rózsi szőke és Molnár Ilona barna.

A kitűnően felszerelt társulat fel is szedte Aradról a sátorfáját és első állomásként kivonult Pécskára. Ott tanyát ütöttek a nagyvendéglőben és kihirdették, hogy esze orgiát ül a művészet. Azután vártak. Elérkezett az este, elérkezett a közönség is. Kisdad, de mindenre elszánt csapat ült a nézőtérben, ahonnan az előadás alatt műértő kiyllatkoztatások halatszóttak:

— Ez a Zsely egészen szép?

— Mondd, igazi haja van annak a Szilágyinak?

Denikve véget ért a nagy előadás és a közönség széteszolva, a pécztar tartalma kiosztás alá került. Az egyenlőség, testveriség, sőt a szabadság elvének fényes érvényesülése után pedig mindenkinek jutott öt korona. Miután pedig a vasut, ebéd és a művészet emelésére szolgáló szeszes italok számlája körülbelül hat koronára rugott fejéknél: a feumaradó polgári haszon inkább volt polgárinak, mint haszonnak nevezhető. Ezen az alapon a társulat rögtön ki is mondta, hogy felezámol.

A művészetre azonban a belügyminiszteren kívül külön angyalok is vigyáznak. Ezek az angyalok Pécskára vetettek aradi urakat, akiknek jókedve szotylyanván, felszoptak Mecenasnak és meghívták vacsorára a letört társulatot. A vacsora mesésen sikerült. Körülbelül ketannyian vettek részt benne, mint ahány ember az előadáson megjelent.

A színészek négylovas fogaton jöttek vissza Aradra. Aradra érven, Szathmáry, a direktor néla-busan köszönte meg a „tanúsított nemes keblét.“ Mikor pedig együtt maradt a társulatával, szomoruan sohajtott fel:

— Ezentul előadás helyett vacsorát fogunk rendezni! Természetesen beléptidijjal!

Uj jelöltek az aradi mandátumra.

(Varjassy Lajos, Méray-Horváth és Kaas Ivor.)
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Még nem egészen bizonyos ugyan, hogy Barabás Béla dr. lemond az aradi mandátumról, máris nap-nap után egyre szaporodnak azok a személyi kombinációk, melyek az aradi mandátum betöltése kapcsán Aradváros közönsége és a fővárosi sajtó körében fölmerülnek. Urbán Iván, Keresztes Gyula, Müller Károly, Csák Cirjék és Steigerwald Alajos nevei után ma mint helyi jelölt Varjassy Lajos helyettes-polgármester került felszínre. Egyik fővárosi estilap pedig Kass Ivor bárót emlegeti ma, mint az aradi mandátum egyik aspiránsát, egy másik fővárosi lap Méray-Horváth Károly volt aradi lapszerkesztőnek jelölését hozza forgalomba.

Az aradi választó-polgárság zömének eddig még nem volt alkalma nyilatkozni egyik jelölt mellett sem és így egyelőre csak a felmerült kombinációkat regisztrálhatjuk:

(Varjassy Lajos.)

Ma felszínre került az a hír, hogy a választóknak az a része, akik helyi jelölt fellép-

tetése mellett foglalnak állást, Varjassy Lajosnak, a város nagy érdemeket szerzett helyettes polgármesterének felléptetését vették tervbe. A hír kapcsán ma egyik munkatársunk felkereste Varjassy Lajost, aki arra a kérdésre, hogy hajlandó volna-e elvállalni a jelöltséget, tartózkodólag nyilatkozott.

— Erre a kérdésre — mondta — nem válaszolok, minthogy Barabás Béla esetleges lemondása csak a jövő hónapban lesz aktuális.

Ez a nyilatkozat sem a jelöltség elfogadása, sem annak visszautasítása mellett nem bizonyít. Nem lehetetlen, hogy Varjassy elfogadja a jelöltséget, ám ezt valószínűleg csak akkor teszi, ha mint egyedüli jelölt szerepelhet.

(Méray-Horváth Károly.)

Amint az lapunk más helyén olvasható, egyik fővárosi esti lap munkatársa ma megkérdezte Méray Horváth Károly volt aradi lapszerkesztőt, hogy mennyiben igaz az a hír, hogy Barabás Béla a békeszerzés körül kifejtett fáradtságának jutalmául neki akarja juttatni az aradi mandátumot?

Méray-Horváth erre úgy nyilatkozott, hogy nincsen tudomása aradi jelöltségéről, de ha igaz volna, úgy ez csak Barabás iránta való szeretetének és nobilitásának megnyilvánulását jelentené.

Valószínűtlennek tartjuk, hogy Barabás lancirozná Méray Horváth jelölését, egyrészt mert kijelentette, hogy nem akar befolyást gyakorolni a választóközönségre, másrészt, mert csak június közepén fog dönteni az országos függetlenségi párt, hogy Barabás melyik mandátumot tartsa meg.

(Kaas Ivor báró.)

Kaas Ivor bárót, aki különösen mint publicista nagy szolgálatokat tett a koalíciónak, a néppárttal való összeütközése folytán kihagyták a hivatalos jelöltek sorából és így nem kapott mandátumot. A politikai körök és a sajtó egy része — amelyek rossz néven veszik Kaas Ivornak háttérbe szorítását — tudvalevőleg akciót indítottak arra, hogy a kiváló publicista az üresedésbe jövő kerületek valamelyikében mandátumot kapjon.

Ilyképen került ma felszínre az a hír is, hogy a szövetséget ellenzők a megüresedett aradi mandátummal Kaas Ivor bárót fogja meghíralni. Természetesen ez is csak kombináció, amelynek — úgy hisszük kevés alapja van

csak a jól teljesített munka öntudata.

De... hogy ennek a szónak mindenhová oda kell kerülni? — de hátha az a munka nem is volt olyan jól teljesített? Mert ha az volt, legalább is különös, hogy a hatóság egyszerűen eltitkolja a sajtó elől azokat a bizonyos tüzeket, amelyekről a polgármesteri jelentésből meg tudjuk ugyan, hogy voltak, de hogy hol voltak, mikor voltak és milyen volt a lefolyásuk: azt a titkok sötét lepedője fedi el a szemek elől. A „Zeitungsschmiererek“ tudniillik a minapában bátorkodtak a köz érdekében bírálatot mondani a különben szent és sértetlen tüzoltóság felől, tehát kizárattak a tüzek menyországából. A rendőrség, amely kivont lángpallóssal véd meg mindent, ami tüzoltó, hidegen kijelenti, hogy tűz igazán nem volt. A harangok nem verődnek félre s a tüzoltóság dolgozhatik a nyilvánosság kizárásával, de a jogos és okadatolt kritika kizárásával is.

Tűz volt nyolc esetben. Egyszer, amint tudjuk, a Neuman-gyár egyik részlete égett le, — a jelentés szerint azonban a tüzek nem öltöttek nagyobb arányokat. Helyes. E végre nagy és nagy között óriási lehet a különbség. De a tüzoltóság akkor is, hogy úgy mondjuk, lopva működött. Hajh, őket csak dicséret illeti, nem bírálat! Bojkottálják a kritikát.

A város érdeke pedig éppen az, hogy a tüzoltóság intézménye a lehető legnagyobb nyilvánosság előtt működjék s megszivleljen minden jogos kifogást. Nincs és százszor nincs joza azzal veszélyeztetni a közérdeket, hogy hibáit nem hagyja korrigálni. Ma még talán sikerült elkerülni a nagyobb tűzveszedelmet, — de mi lesz, ha egy hatalmas tűznél is ugyanolyan fejlettség, kapkodás uralkodik, mint a minap a Boros Béni téren.

A polgármesteri jelentés azonban egyhangulag tudomásul vétetik és irattárba tétetik. Szép, szép, csak folytassák!

— Goluchowski — főudvarmester. A

bécsi Zeit estilapja írja: Lichtenstein Rudolf herceg, a király első főudvarmestere a legközelebbi napokban betegsége miatt hosszabb szabadságra megy és nincs kizárva, hogy többé nem tér vissza a hivatalába. A herceg környezetében régóta nem titok, hogy a főudvarmester nehéz kórbán szenved. Hosszu ideje csak kivételes alkalmakkor látta el a hivatalát, a melyben általában Montenuovo herceg második főudvarmester szokta helyettesíteni. Így aztán néhány nap előtt megjelent a királynál és szabadságot kért. A király készségesen teljesítette a kívánságot, nagy sajnálatának adott kifejezést kedves embere betegsége fölött s csak azt kívánta, hogy Károly Ede szász-koburg-góthai herceg bécsi tartózkodása alatt lassa el még a tisztét. Lichtenstein herceg nyomban a vendég távozása után szintén elutazik Bécsből. A szabadság előreláthatólag több hónapig tart. Arra az esetre, ha a herceg állapota ez idő alatt nem javul, végképpen visszavonul a magánéletbe. Udvari körökben az a nézet, hogy Goluchowski gróf külügyminiszter lesz.

HIREK.

Tűz volt: 8.

Arad, május 8.

A polgármesteri havi jelentés sorai között nemes szerénységgel huzódik meg egy igénytelen kis kijelentés: „Tűz volt 8 esetben, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.“

Tehát nyolc esetben volt tűz. Rendben van. A polgármesteri jelentést a közgyűlésen hozzászólás nélkül tudomásul veszik s ezzel azután el volna intézve az egész dolog. Ki kutatja: hol és mikor volt az a bizonyos nyolc tüzeset, amelyet az aradi tüzoltóság minden reklámhajhászás nélkül egyszerűen eloltott. Hiszen mindenki tudja, hogy a tüzoltók azért oltják a tüzet, hogy az elaludjék és nem azért, hogy az ujságok tudomást vegyenek az ő működésükről. A nyomtatott betűk varázsa nem varázs már reájuk nézve. Elismerésre nem tartanak számot, jutalmat nem kérnek. Nem kell nekik semmi

Lichtenstein hereeg utóda Lichtenstein 68 éves és 1892. óta áll az udvari szolgálatban.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Budapest-ről jelentik: A függetlenségi párt vezérének, **Kossuth Ferenc** kereskedelmi miniszternek nyugodt éjszakája volt. Fülépülése még csak néhány nap kérdése. Kossuth Ferenc úgy a miniszterium, mint pártjának ügyeit reggeltől késő éjjelig buzgalommal intézi.

— **Barabás Károlyi Gyulánál.** **Barabás Béla** dr. ma délután látogatást tett **Károlyi Gyula** gróf főispánnál Mácsán.

— **Prónay Dezső báró titkos tanácsos.** Egy fővárosi koalíciós lap értesülése szerint a kormány **Prónay Dezső** bárót, a nemzeti ellentállás körül kifejtett érdemeiért, titkos tanácsossá fogja kinevezetni.

— **Dési Géza** — nagyváradi jelölt. **Barabás Béla** dr. harmas képviselőisége érdekes vendéget hozott Aradra. **Dési Géza** dr. nagyváradi ügyvéd, a magyarországi terület volt szabad-elpárti képviselője tegnap este Aradra érkezett és hír szerint értekezett **Barabással**, hogy a nagyváradi mandátumról való lemondása esetén **Barabás támogatssa** az ő függetlenségi képviselőjelöltségét.

— **A volt orosz belügyminisztert meggyilkolták.** Londonból sürgönyzik: **Ignatiev** grófot, a volt orosz belügyminisztert meggyilkolták. Bővebb részletek hiányoznak.

— **Beksis Gusztáv halála.** Budapest ről tájékoztatók: A hirtelen elhunyt kiváló publicista holttestét a rendőrség a törvényszéki orvostani intézetbe szállíttatta s ma délelőtt elrendelte boncolását. A boncolást **Levay Antal** rendőrkapitány közbejöttével délután egy óraker **Gyulay** dr. tanársegéd végezte s megállapította, hogy a halált ütélmeszesedés, közvetlenül pedig szív-szélhűdés okozta. Temetése holnap lesz **Toldy Ferenc** u. ca. lakásáról. A díszes ravatalra küdtek koszorút a Magyar Nemzet szerkesztősége, az Athenaeum, a Budapesti Hírlap szerkesztősége s a politikai élet számos kitűnősége. A temetés holnap délután 4 óraker lesz. A hivatalos **Budapesti Közlöny** mai számában rendkívül meleg hangon bucsúztatta el **Beksis Gusztáv**ot a nem hivatalos részben. **Beksis** néhány év óta volt a hivatalos lap felelős szerkesztője, amelyet ő előtte ideiglenes **Lady Gusztáv** dr., azelőtt pedig **Vadnay Károly** szerkesztett. Ma ismét megjelent a lapon **Lady Gusztáv** dr.-nak, mint ideiglenes felelős szerkesztőnek a neve.

— **Lipót király és leányai.** Mint egy amerikai lapnak Brüsszélből jelentik, **Lipót** belga király, aki most 77 éves, a napokban végrendeletet csinált, melyben **Lónyay** **Stefánia** grófnőt és **Lujza** hercegnőt kitagadja az örökösödésből. Ropant vagyonának egy részét a belga államnak testálta, míg a többi legfiatalabb leányának, **Klementina** hercegnőnek jut. Bőkezűen gondoskodott **Vouhan** asszonyról is, aki neki régi barátja, sőt újabb híradás szerint morganatikus felesége, akitől egy gyermeke született. **Vouhan** asszony egy brüsszeli szállodai portás leánya, aki nagy szépsége által feltűnést kelt a belga fővárosban. Az amerikai lap hozzáteszi ehhez, hogy a belga törvények értelmében a kitagadás csak bizonyos okok miatt lehetséges, ilyen okok pedig a király két leányánál nem állanak fenn, úgy hogy **Stefánia** és **Lujza** hercegnők a kötelező részt meg fogják kapni és így apjuk halála után mégis jelentékeny vagyont fognak örökölni.

— **Uj rendőrhagyomány.** A **Dániel Kálmán** nyugalmába vonulásával megüresedett közgyá-

mi állást a törvényhatóság holnapi közgyűlésén valószínűleg **Murády** **Almos** rendőrhadnagyval fogják betölteni. Az eképen megüresedett rendőrhadosági állást szintén holnap tölti be a közgyűlés. Ertesülésünk szerint az állás elnyerésére legtöbb kiliátása **Hoffman** **Győző** segédtisztnek van, aki már évek óta nagy buzgalommal és rátermettséggel tölti be tisztét.

— **A Himnusz Lisszabonban.** A portugál fővárosban, **Lisszabonban** most lezajlott nemzetközi orvosi kongresszusról igen érdekes részleteket jelentenek. A kongresszust, mely hat napig tartott, a király személyesen nyitotta meg nagy ovációk mellett. A magyar kormányt **Chyzer** **Kornél** dr. és **Tóth** **Lajos** dr. miniszteri tanácsosok, Budapest székesfővárost **Magyarovits** **Miáden** dr. tiszti főorvos képviselték. Mikor az 1906-ban tartandó legközelebbi kongresszus székhelye került szóba, roppant mértékben erőlködtek az amerikai delegátusok, hogy **Newyork** városát válasszák; a szavazás után kiderült, hogy a tulnyomó többség **Budapest** mellett foglalt állást. Az eredmény kihirdetésénél a **Himnuszt játszották** el, melyet az összes kongresszusi tagok állva hallgattak végig. A budapesti kongresszus elnöküül **Müller** **Kálmán** dr. miniszteri tanácsost, kórházigazgatót, főtitkáruül **Gröss** **Emil** dr. egyetemi tanárt választották. Ezt a választást ugyancsak a Himnusz előadása követte.

— **Uj lap Aradon.** Az aradi szociáldemokrata párt május 15-ikén **Vörös** **Leó** gé cím alatt krajcáros reggeli napilapot indít. Az új hírlap politikai jellegű lesz s természetesen a szocialis eszméket szolgálja.

— **A bíróság köréből.** Az igazságügyminiszter **Jankovich** **Tiuamer** gyulai kir. törvényszéki albrót a békéscsabai kir. járásbírósághoz mint ideiglenes székhelyére rendelte ki.

— **Az aradi közpözművészeti társulat megszűnése.** A megalakulás előtt álló aradi képző- és iparművészeti társulat szervezőiből kiküldött bizottság tagjai **Jankó** **Lajos**, **Németh** **Lajos**, **Urhegyi** **Alajos** és **Kassai** **Géza** tegnap délután hosszabb értekezletet folytattak **Kovács** **Vincével**, a működni megszűnt aradi művészegylet títkáruval. A tárgyalások eredményre is vezettek, amennyiben a régi társulat tagjait legközelebbi közgyűlésre hívja össze az egylet vezetősége s e közgyűlésen a társulat minden valószínűség szerint kimondja a feloszlatását.

— **A kassai vérengző tisztek előléptetése.** A múlt év augusztus 23-án történt, hogy lipcsel **Szántory** **Richard** és **Borics** **Miklós** 84 ik gyalogezredbeli hadnagyok Kassán berontottak egy kassai lap szerkesztőségébe, hogy bosszút álljanak **Seress** **Imre** szerkesztőn, amiért egy nekik nem tetsző hírt írt lapjában. A tisztek kardot rántottak a szerkesztőre, a zajra beslelt a szomszédos nyomdából **Klein** **Lipót** szedő, akit a tisztek leszurtak. Akkor a közvélemény felháborodásának nyomása alatt a kassai hadtestparancsnokság nyilatkozatot adott ki, melyben élesen elítélte a tisztek eljárását és gyors és szigorú vizsgálatot ígért. A vizsgálatot a múlt év december 12-én befejezték és a nyilvánosság teljes kizárásával tartott tárgyaláson **Szántory** öt nap szobafogságra ítélték, **Bozicsot** ellenben felmentették. Most a vérengző tisztek kitüntetéséről, előléptetéséről érkezik hír: a két katonatisztet a **bécsi hadiskolába** vesényelték, ami nagy kitüntetés s hárseregben, mert annak a jele, hogy a tiszteket elő akarják léptetni.

— **Munkás ünnepély Mezőhegyesen.** A **Mezőgazdasági ipar részvénytársaság** igazgatósága, **Pallavicini** **Ede** ögróf elnök indítványára elhatározta, hogy — tekintve azt, hogy az 1906. május 21-én lezáródott üzleti év kielégítő haszonnal járt, amennyiben a cukor jó áron kelt

és a terményeket is jobban értékesíthette — régebben szolgáló munkásait pénzbeli jutalomban részesíti. Ezen jutalomösszegek takarékönyvekbe elhelyezve, nagyobb ünnepség keretében vasárnap osztattak ki a **mezőhegyesi cukorgyár** munkásai között. Kiosztásra került **5500 korona**, melyből a legnagyobb összeg 16 évi szolgálat után 472 korona, a legkisebb 2 évi szolgálat után 40 koron volt. A munkásokhoz **Mariens** **Cézár** igazgató intézett buzdító beszédet, míg a munkások nevében **Szűcs** **Péter**, aki 16 éve áll a gyár szolgálatában, köszönte meg társai nevében a jutalmakat. Az ünnepséget közbejött fejezte be, mely alkalommal a gyár összes munkásait megvendégelte. A jutalmazottak névsora a következő:

Szűcs Péter, **Neubauer** **János**, **Heckl** **Mátyás**, **Tennel** **János**, **Szűmik** **András**, **Bujtás** **János**, **Bujtás** **István**, **Kapina** **István**, **Dobrotka** **György**, **Csontos** **Pál**, **Strepeka** **Mihály**, **Mágori** **István**, **Kodrán** **Simon**, **Strepeka** **István**, **Rezdovics** **József**, **Müheji** **János**, **Vejó** **Pál**, **Vejó** **Mihály**, **Seethaller** **Ferenc**. **Szántai** **János**, **Brezina** **Pál**, **Govanecz** **Pál**, **Brezina** **János**, **Strepeka** **János**, **Tyekál** **Pál**, **Sipkovski** **Imre**, **Heckl** **Jakab**, **Magyar** **György**, **Kmety** **János**, **Molnár** **Lőrinc**, **Hauslinger** **Ferenc**, **Hires** **János**, **Éliás** **István**, **Karkus** **György**, **Zapletai** **Ignác**, **Baity** **Péter**, **Kuruca** **János**, **Balazsik** **Mihály**, **Genetay** **Gusztáv**, **Malyo** **István**, **Togyinka** **Mihály**, **Sopsics** **Kálmán**, **Zemann** **György**, **Zemann** **János**, **Halasi** **György**, **Koren** **István**, **Mikus** **Márton**.

— **Bandérium csacsikkal.** Az óbecsei képviselőválasztások érdekes tréfája volt az a bandérium, amelyet az óbecsei juhászok régtönöztek. A választás napján reggel tízenöt juhász csacsikkon, zászlókkal, kifordított szubával „csacsiggolt” zeneszó kíséretében a főbb utcákon át a szavazás helyszínére. A furcsa menet sok néző gyűjtött maga köré és élénk kacajt keltett. Ez a furcsa menet persze túntetés és guny akart lenni, aminek előzményei vannak. Ugyanis az óbecsei nagygazdák a képviselőválasztásban elhatározták, hogy az összes legelőket felszántják, a juhászokat a legeltetésől teljesen eltűntik. Ez kétségbeejtette a juhászokat és háromezer birka nevében sürgönyileg kegyelemért könyörögték a miniszteriumhoz. Most azután a választásnál is egy akartak túntetni, hogy csacsikkra ülve jártak be az utcákat és a nagyobb gazdák házai előtt túntettek, abugoltak. Az érdekes képet több amatőr fényképész lekaptá s talán a képes hetilapok hasábjain is megjelenik az óbecsei csacsika bandérium.

— **Tizenhat anarkista.** **Barceloná**-ból táviratozzák: A tizenhat letartóztatott anarkistát, tekintve, hogy bűnösségüket nem lehet megállapítani, szabadlábra helyezték. A megtalált pokolgépeket vizsgálat céljából a laboratóriumba küldték.

— **Nem köszönök ligája Zigrábról** írják, hogy ott most liga alakult a kalaplevével való köszönés ellen. A liga tagjai nagyobb részét a felsőbb társadalmi kör tagjaiból kerülnek ki és a mozgalom nyilván nem is terjed tovább. A zágrábi liga alapszabályai pénzbüntetéssel sújtják azt a tagot, aki megfedekezik magáról és leemel valaki előtt a kalapját s a bírásból összegyűlt pénz jótevő célra fordítják, vagy a **Strozmay** szobor alapjához csatolják. A tagok jelvényt viselnek, hogy mindenki tudja róluk, ha nem köszönnek levett kalappal, hogy miért teszik. A liganak sok tagja van már most is.

— **Pályázat.** **Hirsch** **Zsigmond** és neje **szül. Steinitzer** **Regina** millenniumi alapítványának kamatai egy Aradon lakó szűkölködő, munkaképtelen kereskedelmi irodai alkalmazottnak, ha pedig ilyen nem akadna, Aradon lakó szegény, munkaképtelen egyéb kereskedelmi alkalmazottnak u. m. utazónak, bolti segédnek stb. leven kiadandók, felhivatnak mindazok, a kik a segély elnyerésére jogcímekkel bírnak, hogy szolgálati minőségüket és keresetképtelenségüket igazoló kérvényüket f. évi május hó 15-én délig az alóírott kamarai elnökségnél nyujtsák be. A díj odaítélése május hó 16-án történik. **Az aradi kereskedelmi és sparkamara elnöksége.**

— Halálozások. *Spitzer Márkus* kereskedő és megyei törvényhatósági bizottsági tag tegnap délután, 58 éves korában, Kereken meghalt. Temetése holnap, szerdán délután lesz.

Szidor János aradi építőmester tegnap elhunyt. A fiatal iparos halála általános részvétet kelt mindazon körökben, ahol a rokonszenzesen, törekvő iparost ismerték.

— Öngyilkos tanító. A békésmegyei pusztaszenttornyan öngyilkosságot követett el *Hencselli Károly* községbeli néptanító. Agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Élénk részt vett a választási mozgalmakban és semmivel sem árulta el, hogy a halálra készült. A választás után való napon követte el tettét, melynek okát nem tudják.

— Tanulmányút. *Weiss Hugó* jó hírnevű aradi fényképész külföldi tanulmányjáról visszatért és műtermének vezetését személyesen átvette.

— Halál menekülés közben. Valkány és Mokrin között — miut Temesvárról jelentik — izgalmas esetenek voltak tegnap tanul a temesvári gyorsvonat utasai. Egy *Muntyán Traja* nevű ember meg akart menekülni a csendőrök kezéből s leugrott a robogó vonatról. Estében a kerekek alá került, amelyek lemetszették a fejét.

— Gorkij házassága. *Gorkij Maxim* tudvalevőleg Amerikában tartózkodik, ahol valószínűleg orosz ügyökök áskálódása folytán, eleintén bojkottálni akarták, mert egy színésznő kísértte, akit az orosz költő a feleségének mondott. Gorkijt végre békében hagyják, mert nyilván belátták, hogy mégis szegényére válik az Egyesült Államoknak, ha egy világhírű költőt, aki Amerika szabad területén keresett üldözöl elől menedéket, magánviszonyai miatt üldöznek. Most Gorkij házassági viszonyairól közölnek egyet-mást amerikai lapok és egy kis világosságot vetnek az olyan sokat emlegetett, de eddig ugyancsak homályban lévő ügyre. Legérdekesebb a dologban az, hogy Gorkij törvényes felesége csak oly vadházasságban él valakivel, mint *Andrejewa* asszony, aki most él együtt a költővel. Gorkij 1896-ban nősült. De házassága nem volt boldog s a házastársak elváltak. Törvényes elválásra sor nem került, mert nem akarták magánviszonyaikat a nyilvánosság elé vinni s nem akarták egymást kölcsönösen rágalmozni, de azért sem, mert a válópör igen költséges is lett volna. Mind amellet a régi házastársak igen nagy barátságban maradtak egymással s mindegyik keresett magának más házastársat. Gorkij felesége egy szobrászsal lépett vadházasságra, míg Gorkij *Andrejewa* asszonynyal él közös háztartásban. *Andrejewa* asszony tulajdonképpen neve *Zuravszky* és ősrégi bárói család ivadóka. *Andrejewa* asszony öt esztendő előtt vált el férjétől s azután színésznő lett. Nagy jövedelmét az utolsó évben egészen a forradalmi propagandára áldozta. Már abban a veszélyben forgott, hogy letartóztatják, de barátai megmentették. Akkor esmerkedett meg Gorkij Maximmal s azóta élnek együtt.

— A boldogtalan szerelem halottja. *Budapest* ről jelentik: A Zugligetben, a Budakeszi ut 51. szám alatt levő kertben két, Zugligetben nyaraló uriember tegnap délután egy padon ülő helyzetben, halva találtak egy fiatal embert, aki valószínűleg kevéssel előbb, mielőtt rátaláltak, revolverrel mellbe lötte magát. A halott mellett a padon feküdt a gyilkos fegyver. Előtte, fához támasztva, nehogy össze gyűrdődjék, mezei virágokból font csokor hevert a virágok között kis rózsaszínű levélpapírra írt levél. Az uriember telefonon értesítették a leletről a rendőrséget, amely nyomban kiszállt a helyszínére. Ott megállapította, hogy az öngyilkos *Kallós Mihály* huszonhárom esztendőes asztalossegéddel azonos. A levélben, amelyet a rendőrségnek címzett, ezeket írta az életunt:

Sokat küzdöttem pályámon. Halálot az a küzdelem okozta, amelyet különféle egyesületek vezetőségében kellett végigszerveznem. A mellettem talált mezei virágokból font csokrot adják át menyasszonyomnak, *Tichy Annuskának* s mondják meg neki, hogy ott váltam meg az élettől, ahol a legboldogabb perceimet töltöttem.

Lévay Antal rendőrkapitány megállapította, hogy az öngyilkos tényleg benne volt valamelyik protestáns egyesület vezetőségében, végzetes tette azonban nem „az a küzdelem” vitte, amelyet „különféle egyesületek vezetőségében kellett végigszerveznem.” A kapitány ma délelőttre megidézte a boldogtalan ember menyasszonyát, *Tichy Annuskát*, aki valószínűleg tartja, hogy vőlegénye azért lett öngyilkos, mert szülői nem akartak beleegyezni házasságukba. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Hajhullás ellen használjon *Perolin* 1 évig 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

Pesti divat.

(Blúz, kalap, ernyő.)

Budapest, május 8.

Mégis csak úgy látszik, hogy nem elég az, hogy egy két gyönyörű nővést, vagyonos és előkelő asszony a letűnt kornak kosztümjeit feleleveníti: általánossá még sem lehet ez által a divat. Ime, most az Empire — tulajdonképpen a restauráció kora — nyomta rá bélyegét a divatra, de mégsem bírja kiszorítani egészen a többi nem kevésbé szép, de praktikusabb viseletet.

Mert az Empire, hogy valóban szép legyen, kell, hogy selymes, fényes anyagokból készüljön, értékes csipkéekkel, drága prémekkel legyen díszítve s így kézenfekvő dolog, hogy e toilette-ek leginkább színházba, estélyekre, fogadóruhának valók s mindjárt esetlenekké, szinte befejezetlenekké válnak, ha durvább anyagokból állítjuk elő s az utcára viseljük. Annak a kornak asszonyai aig jártak gyalog, nem igen ismerték a testedző sportokat s az utcán csak kocsin lehetett látni őket, dazadó selyemvancosok közt visszadőlve.

A mi Budapestünk eléggé józan arra, — dacára annak, hogy a külföldiek „kis Paris”-nak szeretik nevezni — hogy asszonyai azt viseljék, a mi csinos, de egyuttal praktikus is. Es most a nagy magyar áramlattal egész sereg posztó kerül eladásra a zsolnai, brassói posztógyárakból. Ugyancsak magyar termékek a szebbnél-szebb vászon ruhák és vászon kosztümök, melyek kizárólag szepesi vászomból készülnek s többnyire kalotaszegi himzéssel borítvák; ami nemcsak izléses, de éppen nem mindennapi, s minden külföldi bámulata tárgyát képezi.

Egészen csinosak s a délelőtti viseletre teljesen megfelelőek a kétfarintos vászon ingbluzok. A nagy szezonnak egyik elmaradhatatlan kelléke lesz ez. A ki pedig átutazóban lévén, kész ruhát akar vásárolni magának, válogathat a magyar angol posztó-kosztümök, felöltök, s a berlini és párisi modellek után készült kész toalettek között.

A korszón kalapkirakatok ötlenek szemünkbe. No, itt már egy kissé túloz a mi kedves fővárosunk is. Mélyen a homokba nyomott, aránylag lapos kalapokat, vagy a fejtől messze elálló, kúrtószerű alkotmányokat látni minden *vitrine*-ben. Csofálatos, de a virágdiszszel csaknem teljesen felhagytak. Árnyalt szallagok, *choux* k, kokárdák, vagy értékes, hajlós tollak képezik a fődíszet.

Ugy az ezüst angol kacsafejű (mely az idén már általános), mint az elefantosont, teknőc, vagy kristályfogantyus ernyők mind teljesen kezesnyre vannak összeszorítva, mint egy sötápalca. Ezek az esernyők, vagy *en tout-cas*-k. A napernyők már díszesebbek. Csipke s apró virágfüzerek ékesítik valamennyit, az ultrasikkesekeknek botja vastag.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Uj-Árad, május 8.

Igazi nyári időjárásunk van már; pedig még a tavaszi hónapban volnánk, de oly szép és meleg nappal, hogy szinte örvédenetes is, a vetések, mezők, rétek, stb. kitűnően gyarapodnak, és gazdáink állítása szerint ha ma jön valami közbe, gazdag évrnek nézünk elébe.

A gabonaüzlet lanyha, buza nem 10 fillérrel csökkent; a kínálat elegendő volna, de vevő hiányzik, ezáltal igen nyomott az üzlet.

Elkelt a mai hetiptacon:

650—700 mm. buza 15 20—15 40.

140—150 mm. tengeri 18 60—14.—

Névl. jegyzés rozs 12 40—12 60.

„ „ árpa 14 60—14 80.

„ „ zab 14 20—14 40

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előfizető *Zimánd*. 1896 októberig, a Bánffy-féle választásig, Atzél Péter volt Aradváros képviselője, azután pedig Hieronymi Károly nyerte el a mandátumot.

IDEGENEK ARADON.

— Május 8. —

Fehér Kereszt szálloda. Özv. Krausz Fülöpné Szeged. — Krausz János dr. orvos Szeged. — Szilágyi Mihály Budapest. — Pakos Rózika Szabadka. — Koszete Emil utazó Csanád. — Figuli Frigyes utazó Segesvár. — Buchwald Samu utazó Budapest. — Schwarcz Jakab utazó Budapest. — Erdensohn Gyula Pápa. — Hohenberg Ferenc utazó Budapest. — Herzl Bernát Arad — Rank Odón utazó Budapest. — Wuden Gusztáv Bécs — Heilmann Adolf Budapest. — Bonitzer Alfréd utazó Bécs. — Erdélyi Gyula kereskedő Budapest. — Markutz Zsigmond kereskedő Budapest. — Goldman Adolf utazó Temesvár. — Grauszer Géza utazó Budapest. — Lévay Ignác utazó Temesvár. — Kosander Ignác fakereskedő Déva. — Gradl Adolf kereskedő Budapest. — Openhauer József utazó Temesvár. — Hartmann Miksa Zürich. — Neumann Ferenc Budapest. — László Károly dr. ügyvéd Budapest.

Központi szálloda. Leky István min. oszt. tan. Budapest. — Meyer Pál főfelügyelő Budapest. — Bender Ferenc ékszerész Berlin. — Szilard Ferenc utazó Budapest. — Návay István birtokos Nagybecskerek. — Poppe Odón utazó Budapest. — Antal József utazó Budapest. — Schuler József utazó Budapest. — Décsy Géza dr. ügyvéd Budapest. — Triltsch Antal utazó Budapest. — Braun Gábor utazó Budapest. — Deutsch Géza utazó Budapest. — Hochmann Zsigmond utazó Budapest. — Kohn Gyula utazó Budapest. — Heilmann Zsigmond utazó Budapest. — Hirsch Lajos kereskedő Nagybecskerek. — Barnevics Pál gyáros Berlin. — Mautner Nándor utazó Budapest. — Rustenbauer Lipót utazó Bécs. — Fon von Rohr gyáros Brád. — Crenelieres Gusztáv gyáros Páris. — Süss Jakab utazó Bécs. — Taussig Ernest utazó Prága. — Förster Ottó utazó Temesvár.

— A haj ápolása. A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpaképződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrovidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpaképződés a hajtalajt megzavarítja és a haj gyökereit kiszáradtja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Perolin hajszeszt” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhányzori használat után megszűntet mindennemű hajbetegséget, megátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növeését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszeszt csak silány, ártalmas utáztat. Kapható az egyedüli készítőknél: Koráni és Wachsmann drogeria és cosmeticai laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerész urnál. 1000

Magy. kir. szab. osztályosorsjáték

Az 1906. május 23. és 25-én kezdődő

XVIII. sorsjáték**I. osztályának**

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

Egy 1/1	1. osztályu sorsjegy	12 kor.	— fil.
Egy 1/2	1. osztályu sorsjegy	6 kor.	— fil.
Egy 1/4	1. osztályu sorsjegy	3 kor.	— fil.
Egy 1/8	1. osztályu sorsjegy	1 kor.	50 fil.

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, — többek közt a következő számok:

47767	47771	76837	76842
1/1	1/1	2/2	2/2
25778	25800	99354	99373
4/4	4/4	4/4	4/4
11956	11975	36051	36060
8/8	8/8	8/8	8/8
50763	50773	55810	55824
8/8	8/8	8/8	8/8
92630	92636	92642	92650
8/8	8/8	8/8	8/8

Az 1903. július 15-én

eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenöt ezer

koronát; az 1905. április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053 szám ötezer

koronát, végre a f. évi február 14-én tartott huzás alkalmával az általam eladott

99354. szám tizezer

koronát nyertek. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

Wallfisch Armin

bank- és váltó-üzlete Aradon.

Alapított 1875. évben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltnének.

1297 Helybeli és megyei telefonszám 129.

CSARNOK.**Egy szegény igazhivő muzulmán élete és halála.**

Irta: Nógrádi László. (1)

I

Vala pedig ez a szegény igazhivő Ali Bilibi legalázatosabb koncorgója a fényes Szambulnak, mert Ali Bilibi nap-nap mellett egyebet se csinált, mint járkált, hol a tengerparton, hol a mindenféle árukkal telt nagy bedesztánok körül ólalkodott a minden irigység nélkül nézte a sok pénzt a váltók deszkáin, bárha neki sohase jutott egy mankír (fillér) se.

Senkire és semmire se haragudott Ali Bilibi, mindent szívesen nézett és irigység nélkül. Az ő dajkája a kemény föld volt, alattója a tenger mormogása. Itt maradt, mikor az anyja meghalt. Az apját beismerte jó Ali Bilibi.

libi. A napsugár fia volt ő s a zord szükségé. Napsugár és szükség szépen kiegyenlítették egymást s Ali Bilibi, soha, de soha se gondolt arra, hogy másképp is lehetne. O egyáltalában nem gondolt semmit és semmire. Hat ilyen volt ez az Ali Bilibi.

Egyszer, amint járkált a sziklás tengerparton madárfészkek után kutató, a forró fövényen baldokló öreg emberre bukkan. Ott nyugott a szörnnyű napsütésnek kitéve. Ali Bilibi bár éhes volt, hozzá ment. Csak úgy, oda ment s fölébe állt.

Az öreg föltekintett Ali Bilibire. Háls szemmel nézett s aszott, bogos kezét felé terjesztve áldást mondott rá.

— Juss a profeta szakállának árnyába, mert jót tettél velem. Oh, jót tettél velem, szálljon rád ezer áldás.

A szegény Ali Bilibi látta, hogy gonoszul van az öreg, nézte s várt, hogy mikor schajt utolsót.

Az öreg csak beszélt szaggatottan, nehezen:

— Ó, te áldott, mi jót tettél velem, oh, mi jót. Ha a paradicsom Dsihon patakjában fürdettél volna meg, nem esett volna ily jól. Te jó vagy, efendim.

Ali Bilibi már nem állhatta az ember beszédét, így szólt hozzá:

— Mondd oh, bas-acsik (kopasz), mért mondd te mindezeket nekem. Mit tettem én veled?

— Oh, efendi, hát nem látod, hogy rám vetted árnyékodat. Árnyat adtál nekem, efendi — szólt az öreg.

— Mi az az árnyék? — kérdezte Ali Bilibi.

— Oh, efendi, hát a mi téled jön. Én most meghalok s el ne feledd, hogy az árnyékodat te teremtéd, jó efendi Mondj értem egy fiatit. Az öreg arcra fordult s többet nem lélezte.

Ali Bilibi tovább ment és sehogyse tudta kiverni fejéből azt, amit a bas-acsik, a kopasz öreg mondott.

— Az árnyék téledem jön, az árnyékot én adom, az árnyék az enyém tehát, mondogatta s valami különösen jóleső érzés töltötte be egész valóját a kóborló Ali Bilibinek. Minderről megfeledkezett, ha az árnyékát láthatta. Boldogtalan volt, ha nem látta, de annál boldogabb, mikor vele haladt, haladt az árnyék s hol előtte, hol utána kocorázott, hol összezsugorodott, hol megnyult mint egy ériás. Ali Bilibi hol mosolygott ezen, hol nagyon komolyan nézet, de mindig boldog volt.

— Mit keresel te a földön, — szólt egyszer rá egy menderek ör.

— Semmit, felelte Ali Bilibi, mert csak nézek.

— Mit nézel?

Az árnyékodat.

— És miért nézed az árnyékodat, fakgatózott tovább az ör gyanakodva.

— Mert az árnyék téledem jön.

— Téledem jön? Hogy...

— Hát csak én adom.

— Mit mondasz, hogy te...

— No, bizonyos, hogy az enyém, mondta Ali Bilibi.

— Téledem jön, a tied s te adod, hm, vallahi, ezt nagy merészség mondaní. A szultán ad mindent, kiáltotta az ör s nyakon csipve a szegény Ali Bilibit, vitte az utcai kádihoz.

— Ez azt mondja, hogy az árnyék téledem jön, panaszkodott Bilibi ellen a kádinak.

— Hogy mondtad? kérdezte a kádi.

— Azt mondtam, pedig minden a szultántól jön.

— Helyesen beszélsz, biccentett a kádi, ezér t megjutalmazlak.

A kádi fogva tartotta Ali Bilibit s mindenféleképpen vallatta. A szegény Aliból ugyan nem préselehetett ki semmit, de kádi uram addig-addig szoritotta a maga eszét, míg rá nem jött, hogy ez az Ali Bilibi egy igen veszedelmes ember.

Fölfedezésével azt vélte egyenesen, hogy a szultánnak használ s így a jutalomra méltán tarthat számot. Ment a főkádihoz.

— Egy veszedelmes lázadót kerítettem hurokra, mondta, valami Ali Bilibi nevű, a fényes padisah hatalmával szemben azt állítja, hogy az árnyék téledem jön?

— Mit? pattant föl a főkádi. Azt mondja, hogy az árnyék téledem jön?...

Vezetted hozzá ezt a veszedelmes embert. Kegyetlenül megköltözve került a főkádihoz Ali Bilibi. A főkádi ismét vallatásra fogta s mivel Ali Bilibi nem tágitott az árnyékától, a főkádi a legsötétebb kétajtajuba záratta.

— Nem rossz feifedezés, ez valóban lázadó, derék jutalomra számíthatok a szultántól, gondolta a főkádi s egyenesen ment a kapuci basához, ki a szultán palatáinak főnöke volt. Jelentelte a nagy veszedelmet, ami a szultánt fenyegeti Ali Bilibitől.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Május 9. Szerda. Róm. kath. naptár: Naz. Gergely. — Protestáns naptár: Naz. Gergely. — Görög-keleti naptár (április 26.): Vazul püspök vértanú. — A nap két óra 33 perckor, nyugszik 7 óra 20 perckor.

Időjelzés. A központ meteorologiai-intézetnek Aradra küldött távirati szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.

Május 8. Az aradi iparosifjak önképző egyesületének választmányi ülése este 8 órakor.

Május 9. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Május 11. Orvosválasztás Szemlakon. — Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 3 órakor.

Május 12. Az aradi cs. kir. 12. huszárezred tisztikarának díjlovaglása Nagykikindán.

NYILTÉR.***Nyilt levél.**

Tekintetes ifj. mènesi *Lócs Rezső* urnak, mint az aradhegyaljai h. é. motorosvasut részvénytársaság igazgatósági elnökének és tekintetes *Péterffy Antal* urnak, mint a társaság ügyészségének.

Aradon.

Hennig, Hartwich et Comp. berlini vasut-építő cég, dr. Steiner Simon budapesti lakos, a vasut volt engedélyesével szemben arra kötelezte magát, hogy az engedély átrubázásáért a többi között részemre is tartozik a nekem, a törzsrészvények után szerződésileg biztosított jutalék fejében cca 8000 koronát fizetni.

Dacára annak, hogy ezen követelésemet, a részvénytörkének a praeliminált összegem felül aránytalanul történt fölemelése folytán jóval magasabb lett, dr. Steiner Simon urral békésen úgy egyeztem meg, hogy nekem 5000 korona végkielégítésképp kifizettessék, mindazonáltal ezen ügy eddig nem rendeztetett.

Miután egy hosszadalmas pör megindítására és vitelére sem időm, sem pénzem, de kedvem sincs és úgy a vállalatot, mint az urakat egy botrányossá fajulható monstre pör ódiomatól meg akartam kimélni: a számtalan írásbeli megkereséseken kívüli költséget és fáradságot nem sajnálva, több ízben személyesen is megjelentem önök előtt itt Aradon, hogy az ügy békés megoldását szorgalmazzam, ami, sajnos, dacára az önök velem szemben tanúsított jóakarataknak, nem sikerült.

Mielőtt az így szükségessé vált további nyomatókosabb lépéseket érdekeim megóvása céljából megtenném, el akarok menni a tisztesség legvégéig határáig és a következő ajánlatot teszem önöknek: Kész vagyok ügyemet egy aradi urlemberekből alakított választott bíróság ítélte alá hocsajtaní és ennek döntését föltétlenül magamra nézve kötelezőnek elfogadni. Miután ez oly propeziáció, melyet minden tisztességes embernek el kell fogadni és az önök által képviselt részvénytársaságnak, mint az engedélyes és vállalkozó jogutódjának is érdekében áll, hogy ezen ügy mielőbb békésen elintéztessék, nem kételkedem, hogy ajánlatomat elfogadni méltóztatnak.

Ehhez képest felkérem az urakat, miszerint ezen választott bíróság megalakítását velem egyetértőleg magukra vállalni és engem ennek 80 napon belüli tárgyalására 8 nappal előbb meghívni kegyeskedjenek. Ellen esetben a következményekért nem én leszek a felelős.

Fisch Jakab.

1920

Lakik jelenleg Oravicán.

* Az ezen levelet előtt közölték azt nem vállal felelősséget

Budapesti áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, május 8

Amerikai 1/2 olcsóbb. Kínai és vételkedv korlátolt. Elkel: 10,000 métermázsza buza 10 fillérrel olcsóbb áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	16.33—16.40
Rozs októberre	13.46—13.48
Zab októberre	12.90—12.92
Tengeri májusra	13.62—13.64
Tengeri júliusra	13.76—13.78
Buza májusra	15.90—15.92

Zárás 6 óráig

Buza októberre	16.40—16.42
Rozs októberre	13.46—13.48
Zab októberre	12.96—12.98
Tengeri májusra	13.66—13.68
Tengeri júliusra	13.82—13.84
Buza májusra	15.92—15.94
Uj tengeri 1907-re	

irányzat szilárd.

Zárás 6 óráig

Zárás 6 óráig

Oszták hitelrészvény	690.25
Magyar hitelrészvény	819.25
Leszámitolóbank részvény	507.25
Rima-Murányi vasmű részvény	576.25
Oszták-magyar államvasuti részvény	681.—
Közúti vasút	596.—
Városi villamos vasút részvény	325.50
Érszébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.50
Érszébet szanatórium sorsjegy árúbaan	10.50

Vasuti közlekedés.

- Érvényes 1906. évi január hó 1-jétől. -

ARADRÓL INDUL		ARADRA ÉRKEZIK	
Budapest felé:		Budapest felől:	
Nagyváradra reggel 5:09	Gyorsvonat reggel 8:18	Személyvonat reggel 6:05	Személysz. tv. reggel 9:10
Személyvonat d. e. 11:25	Gyorsvonat délután 4:16	Gyorsvonat délután 12:12	Személyvonat d. u. 3:29
Személysz. tv. d. u. 4:51	Személyvonat este 9:30	Gyorsvonat este 6:54	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6:35	Gyorsvonat délután 12:22	Radnáról reggel 7:43	Gyorsvonat reggel 8:08
Soborsinig délután 2:30	Személyvonat d. u. 4:02	Személyvonat d. e. 10:50	Radnáról délután 2:29
Gyorsvonat este 7:04	Radnára délelőtt 10:15	Gyorsvonat délután 4:01	Személyvonat este 8:50
Radnára délután 5:51	Piskire este 10.—	Radnáról este 6:25	Piskiről reggel 4:45
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6:15	Személyvonat d. u. 12:17	Vegyesvonat d. e. 10:40	Személyvonat d. u. 3:42
Vegyesvonat délután 5.—		Személyvonat éjjel 10:59	

- Érvényes 1906. évi március hó 1-jétől. -

ARADRÓL INDUL		ARADRA ÉRKEZIK	
Szeged felé:		Szeged felől:	
Pécskára mv. csak pénteken reggel 5:04	Szegedre gym. r. 6:20	Mezőhegyesről hm. r. 5:53	Pécskáról hm. csak pénteken reggel 7.—
Szegedre hm. r. 7:20	Szegedre hm. de. 9:25	Szegedről vv. reggel 8:12	Szegedről hm. de. 11:04
Szegedre hm. de. 11:30	Szegedre gym. du. 12:18	Battonyáról hm. du. 1:08	Mezőhegyesről hm. du. 3:23
Szegedre hm. du. 1:50	Battonyára hm. du. 2:45	Szegedről gym. du. 3:52	Szegedről hm. du. 5:46
Szegedre vv. du. 4:10	Battonyára hm. este 6:14	Battonyáról hm. este 5:46	Szegedről hm. este 7:48
Mezőhegyesre hm. e. 7:49		Szegedről gym. este 9:04	Battonyáról hm. este 9:24
Brád felé:		Brád felől:	
Brádra svz. reggel 6:25	Borosjenőre hm. de. 8:23	Gurahonról svz. de. 8:03	Brádról vv. de. 11.—
Brádra vv. du. 12:27	Borosjenőre hm. du. 2:40	Borosjenőről hm. du. 1:58	Brádról svz. este 6:49
Borosjenőre hm. du. 2:40	Gurahonra svz. du. 4:25	Borosjenőről hm. e. 9:14	
Kétegyháza felé:		Kétegyháza felől:	
Kétegyházára hm. r. 6:10	Kétegyházára hm. du. 12:01	Kétegyházáról hm. de. 12.—	Kétegyházáról hm. e. 6:03

Dr. Révész Mór

ügyvédi irodáját 1322

Neuman-palotába, Andrassy-tér

(szemben a városházával)

helyezte át.

Következő újdonságok

376 érkeztek

Kerpel Izsó

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtarába:

Griffiths: A 99-es számú szoba, Szabó B: Borus napok, Don Juan: Emlékiratai, Pongyolák lovagjai, Lux Terka: Leányok, Török: A tévedés hátottja, Tolnai: A báróné énsasszony, Gaál I: Szirmay Ilona, Szöllösi Zs.: A híres Bodolay, Maupassant: Mont-Oriol, Szikra: Enyém, Herczeg: Lélekrablás, Havas: Törtetlen uton, Nobody: A fehér perjel, Legrande: A házasság titka, San Giusto: Fede, Gárdonyi: Két Katica bogár, Doyle C.: A Bervill fejdísz, Az eltűnt menyasszony, A ferdeszajú, A hampshirei mezeti lak, Ignotus: Olvasás közben, Nagy E.: A Gödlek, A verbászl borbélylányok, — Coulevain P. de: A diadalmas Éva.

Németben: Paard: Mademoiselle, Ouidal-Farnmor, Benson: Dodo, Busse: Die Referendarin, Schnitzler: Der Ruf des Lebens, Sims George: Die Junge Frau Kandel, Auerr-heimer: Die Verliebten, Höcker: Don Juans Frau, Geyerstam: Buch von Brüderchen, S. raut: Freund Hein, Werder: Im Burgfrieden, Slenkiewicz: Auf dem Felde der Ehre, Mirbeau: Sebastian Roch, Wilde O.: Der glückliche Prinz, Ein Haus aus Aepfeln, Dorian Greys Bildnis, Sophus: Aebelö, Willy: Pariser Nächte, Mark Toni: Annemarie, Ljesskov N.: Der versiegelte Engel, Marai: Grossstadtplätzchen, Voigt Diderichs: Dreiviertel Sund vor Tag, Beyerlein: Similde Hegewald, Kellermann: Iageberg, Schneider: Die Tillmanns, Paradoszka: Eine romantische Heirat, Berbaum: Stilpe, továbbá számos francia és angol újdonság.

Kölcsönadíj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legligyalmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenként 14 fillér.

Legújabbak: Kalmán J.: Pereszlenyi juss Zerkovitz: Berger Zsiga, Kate, Sávm Katája Kun L: Helyre asszony, Kontor: Tulipán csárdás Ascher Kodusgróf, Jacobi: A legvitezebb huszár Lenar: Die lustige Witwa, Verő: Lányka Fehér J.: Ha a virág, Huszka: Gül-Baba, stb.

Az új pótjegyzékek

megjelentek

és ingyen kaphatók.

Egész könyvtárak vétele, könyvtárak berendezése és kiegészítése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Pályázat

kiházasítási jutalékokra.

Az „Aradi izr. Kiházasító-Egylet” mint minden évben, az idén is több kiházasítási jutaléokra ir-ki pályázatot. Pályázhatnak elsősorban oly szegény erkölcsös izr. vál-lásu árva vagy félárva hajadonok, kiknek szülői az aradi izr. hitközség bekebelezett tagjai voltak; másodsorban olyanok, kiknek szülői nem bekebelezett hitk. tagok voltak; harmadsorban olyan hajadonok, kiknek szülői Aradon már legalább 10 éve laknak. A kellően felszerelt kérvények — Születési és erkölcsi bizonyítványokkal el-látva. — f. hó 23-ig Kohn S. N. elnök iro-dájában (Atzél Péter-utca 2. sz.) személye-sen nyújtandók át. 1323

6317—1906. kb.

Hirdetmény.

Az ásványos és egyéb vizek szénsavval való telítésének szabá-lyozása tárgyában a n. mélt. m. kir. belügyminiszterium 83000/IV. b. 1906 szám alatt a következő körr-ndeletet bocsájtotta ki:

Ujabb időben gyakrabban fordulván elő az az eset, hogy ásvá-nyos és egyéb vizeket szénsavval telítenek, az országos balneológiai egyesület javaslatára s az országos közegészségi tanács véleményének meghallgatása után vizeknek szén-savval való telítésére és ily álla-potban való forgalomba hozatalára nézve a következőket rendelem:

1. Ásványvizek szénsavval telítve csak belügyminiszteri engedély alapján hozhatók forgalomba, 2. Az ásványvizeknek — legyenek azok bár savanyu. vagy más ter-mészetű ásványvizek — szénsavval való telítése és telített állapotban való forga-omba hozatala csak ak-kor engedhető meg, ha az illető forrás előzetes pontos mennyiségű kémiai analysis alapján mint ásványvíz már bir forgalmi enge-délylyel, 3. Minden más szénsavval telített talaj, kut, forrás vagy egyéb víz szódavíznek tekintendő s mint ilyen az 1894. évi 110461. sz. alatt kiadott belügyminiszteri szabályrendelet határozmányainak elbírálása alá esk. Az ezen pont-ban említett vizek forgalomban ho-zatalának engedélyezésénél a szük-séghez képest elrendelhető az is, hogy a szénsavval való telítés előtt ezen vizek sterilizálás céljából legalább 1/4 óráig felforraltassanak. 4. A szénsavval telített ásványvizek -pugy, mint a természetes ásvány-viz k és a szódavíz az egészség-ügyi hatóságok ellenőrzése alá tar-toznak s amennyiben a rendeletl-leg megszabott feltételeknek meg-nem felelnek, a forgalomból kitil-tatnak.

Arad, 1906 évi április hó 30. án.

Sarlot,
főkaptány.

Megjelent!**A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA**

HARMADIK KÖTETE:

A VILÁGEGYETEM

A FÖLD ÉS A CSILLAGVILÁG FIZIKAI TÖNEMÉNYEINEK ISMERTETÉSE.

IRTÁK

CHOLNOKY JENŐ ÉS KÖVESLIGETHY RADÓ

EGYETEMI TANÁROK.

A VILÁGEGYETEM

CIMŰ MUNKA TARTALMA:

A LEVEGŐAZ ÓCEÁNA SZÁRAZFÖLD382 szöveggéppel, 74 mē-
melléklettel és egy for-
gatható csillagtérképpel.A VÍZ KÖRÜTJATÁJKÉPEKCSILLAGÁSZAT.

A Műveltség Könyvtára kötetei félévi időközökben jelennek meg.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA EGYES KÖTE-
TEINEK ÁRA DISZES FÉLBÓRKÖTÉSSEN**24 kor.**A Műveltség Könyvtára első sorozata 6 kötetből áll; a 6 kötet ára **144** korona.A Technika Vivmányai
Az Ember
A VilágegyetemMegrendelhető minden könyv-
kereskedésben.
• Havi részletfizetésre is kapható. •A Föld
Az Élők Világa
A Társadalom.

KÉRJEN PROSPEKTUST BÁRMELY KÖNYVKERESKEDŐTŐL VAGY A KIADÓHIVATALTÓL:

ATHENAEUMIRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, VII. KERÜLET, KEREPESI-ÚT 54.